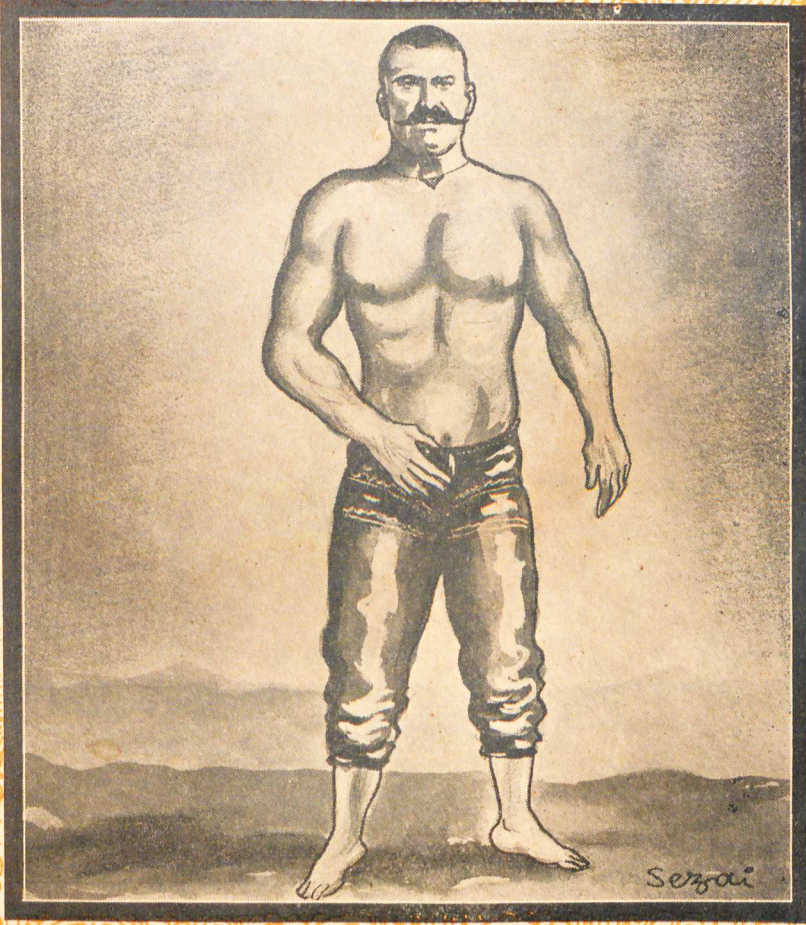

EN MESHUR TÜRK PEHLIVANLARI

KAVASOĞLU KOCA İBRAHİM

YAZAN: M. SAMİ KARAYEL

AHMET HALİT KİTABEVİ

No. 10

EN MEŞHUR TÜRK PEHLİVANLARI: 10

M. Sami Karayel

KAVASOĞLU KOCA İBRAHİM

İSTANBUL
MUALLİM AHMET HALİT KİTABEVİ
1943

KENAN MATBAASI
İSTANBUL — 1943

KAVASOĞLU KOCA İBRAHİM

Kavasoğlu Koca İbrahim, aslen Pomaktır. Yani Deliormanlı değildir. Okuyucularım, Pomaklarla Deliormanlıları karıştırmamalısınız. Deliorman diyarı başka Pomak diyarı başkadır.

Pomaklar Şıpka, Pilevne, ve Filibeye doğru uzanan havzada bulunurlardı. Halbuki Deliorman havalisi bu mıntakanın haricindedir. Rusçuk, Silistre, Tutrakan, Razgrad ilh. gibi yerler Deliorman mıntakasıdır.

Pomaklar; aslen ve neslen Türk oğlu Türktür. Bulgarların iddia ettiği gibi Bulgar asıllı değildirler.

Bulgarlar, azlıklarını korumak, siyasi birçok haklara sahip olmak için her şeyi uydurdukları gibi Pomaklığı da icat ederek bu halis Türkleri kendilerinden göstermeğe yeltenmişlerdir.

Pomaklar, aslen Bolu havalisinden o diyara iskân edilmiş Anadolu Türkleridir. Fatih Sultan Mehmedin babası Sultan Murat tarafından ve Fatih Mehmet tarafından Tuna ağızlarına ve gerilerine doğru yerleştirilmişlerdir. Bunlar, İsfendiyaroğullarının hükûmeti def ve refedildiği sıralarda buralara götürülmüşdür.

Sultan Murat da Varna muharebesinden sonra bu taraflara Anadoludan, bilhassa Bolu havalisinden, birçok aileleri Şıpka, Pilevne ve Filibe taraflarına iskân etmiştir. Bu, tarihen sabit olduğu gibi, Pomakların hiç bir veçhile Bulgarlara benzemedikleri de sabittir.

Pomaklar, Bulgarların en büyük düşmanlarıydı. Bulgar isyanlarında Pomaklar, millî çeteler teşkil ederek, kahramanları himayesinde kendilerini korumak için çarpışmışlardır.

Meselâ; hayatını yazacağımız Kavasoğlunun babası bunlardan biridir... İbrahimin babası Kavas idi. Kavas, Bulgar ihtilallerinde maiyetinde bulunan pehlivanlarla, kasabasını ve köyünü muhafaza etmişti.

Bulgar çeteleri, Moskoflardan gördükleri yardım ve teşvik ile müsellâh olarak yer yer isyanlar vücude getiriyorlar; Türkler üzerine tasallût edip köylerini yakıyorlar; çoluk çocuğu, ca-

milere, mesçitlere doldurarak yakıyorlardı. Bu badirede Pomaklar kendilerini korudular.

Bulgarlar, Türk köylerini basıp kestikten sonra, Moskof hâmlerinin siyasî yardımlarile Avrupa gazetelerinde feryadı basıyorlardı. Ve bu feryad şöyle oluyordu:

— Türkler Bulgarları kesiyorlar... Katliâm ediyorlar. İşte resimleri.

Moskoflar ve Bulgarlar haince bir yol tutmuşlardı. Kestikleri Türklere Bulgar elbisesi giydiriyorlar; ölüleri Bulgar köylerine sürükleyip götürüyorlar; resimler aldırıyorlar; kendi telâlları olan Avrupa gazeteleri vasıtasıyla neşir ve tamim ederek Avrupa hıristiyanlığını tahrik ediyorlardı. O Avrupa ki, daha hâlâ Ehlisalip zihniyetiyle malûdü. Ve o zihniyetin verdiği tesirle Türkler aleyhine ateş fişkıyordu.

Medeniyim diye geçinen budala Avrupa, kör bir taassupla Bulgarlara hak veriyordu.

Bu propagandalar, Moskofların yardımı; iki buçuk milyon tutmayan ve Bulgaristanda bile ekseriyetleri olmıyan Bulgarları, nihayet müstakil bir devlet haline getirdi. Bulgarlar, istiklâl isyanları yaparken Bulgaristanda Türk nüfusu üç milyondan fazla idi. Yani ekseriyet bizde bulunuyordu.

Her ne hal ise; Pomaklar, Bulgarların kendilerine mal etmek istedikleri Pomaklar, halis Türktür ve Sultan Azizin başpehlivanı Kavasoglu Koca İbrahim de Türktür.

Pomaklar, İbrahime, Kavasoglu derlerdi. Bizler, Kavasoglu diyoruz.

Kavasoglu İbrahim, Sultan Aziz devri başlangıçlarında türemiştir. Onun başpehlivanlığı ve saraya intisabı 1280 senelerine tesadüf eder... Aşağı yukarı 80 sene...

Kavasoglu, kemikli ve adaleli bir pehlivandı. Pehlivanlık resmi yoktur. O devirlerde resim çıkarmak haram telâkki edildiğinden, maatteessüf bu yüce pehlivanın şeklini şemailini bilmiyoruz... İhtiyarlardan elde ettiğim portresi şöyledir:

Kavasoglu yüz yirmi okkalık bir pehlivanmış. Uzun boylu, çevik ve sallı imiş. Tarife göre, Koca Yusuf'tan biraz daha olgunca ve dolgunca... Yani, Koca Yusuf'a, Kavasogluna göre bir iki gömlek ufakmış. Ve Koca Yusuf'a benzermiş... Yalnız çehresi daha ziyade müdevver ve rengi Yusuf'a nazaran esmermiş.

Kavasoglu Koca İbrahim, Yozgatlı Kel Hasanlardan, Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekirlerden, Arnavutoğullarından sonra Sultan Azize başpehlivan olmuştur.

Kavasoglu, namağlûplardandır. Fevkalâde çetin ve usta bir güreşçi idi. Her devre bir vilâyet ve muntakaya mensup pehli-

van hâkim olmuştur. Meselâ; Sultan Mahmut devrinin saray başpehlivanı Yozgatlı Kel Hasandı ve saraya Yozgatlı pehlivanlar hâkim olmuştu. Bu devir, on beş yirmi sene kadar sürmüştü.

Yozgatlıların elinden başpehlivanlığı Kastamonulular aldı. Ve Sultan Mecit devri sonlarına doğru Arnavutoğlu, Yozgatlı saray başpehlivanlarını yenerek, Sultan Azize başpehlivan oldu. (Sultan Azizin Veliiahtlığı zamanında).

Anasıl Kastamonulu olan Arnavutoğlu da ihtiyarlığına kadar namağlûp olarak kaldı.

Arnavutoğlundan sonra saraya Pomaklar hâkim olmuştur. Ve bu hakimiyet, Pomak Kavasoglu Koca İbrahimden başlar. İşin tuhafı şudur ki, Pomaklardan saray başpehlivanlığını bir daha kimse alamamıştır.

Kavasoglu Koca İbrahim, kendisinden pehlivanlık geçmeğe başlayınca, akrabasından olan Kara İbo saray başpehlivanı oldu. Kara İbo, eşsiz bir pehlivandı. Kara İbo ile beraber meşhur Kel Aliço geldi. Aliço da Kavasoglunun akrabalarındandır ve bunlar Pomaktır.

Pomakları yenerek başpehlivanlığı elde etmek için müthiş mücadeleler olmuştur. Lâkin Pomaklara tamamiyle hâkim olmak mümkün olamamıştır. Pomakların en son başpehlivanı Kel Aliçodur. Bu adam, kitabında da yazdığım gibi, tam yirmi altı, yirmi yedi sene Türk İmparatorluğu başpehlivanlığına namağlûp olarak hâkim kalmıştır.

Bu Pomak pehlivanı, eşsiz bir şahsiyetti. Elli yedi, elli altı yaşına kadar Pomaklar elinde başpehlivanlığı muhafaza etti ve onu kimsecikler mağlûp edemedi.

Deliormanlılar, Pomakların elinden başpehlivanlığı almak için çok uğraşmışlardır. Bunlardan Makarnacı Hüseyin pehlivan, Sultan Azizin çok sevdiklerindendi.

Sultan Aziz, Makarnacı Hüseyinin Kel Aliçoyu yenerek tam manasiyle başpehlivan olmasını isterdi.

Makarnacı Hüseyin, bir defasında, huzurda, Kel Aliçoyu bir iç tirpanıyla açık düşürüp mağlûp etmişti. Fakat bu, kâfi değildi.

Kavasoglu, ihtiyarladığı halde, sarayı elinde tutardı; daima Pomakları hâkim kıları.

Sıvaslıların da teyit ettiklerine göre, başta Kavasoglu olduğu halde Pomaklar Sıvaslı meşhur Keçeli pehlivanı zehirlemişlerdir.

Keçeli, meşhur Anadolu pehlivanlarından biridir. Karakucak güreşin başpehlivanıydı. Şair Ziya Paşa Sıvasta Vali iken,

Keçeliyi Sultan Azize takdim etmişti ve Keçeliyi hususi adamlara saraya yollamıştı.

Keçeli, iki metreden fazla boylu, yüz otuz okkaya yakın, kemikli, elli ayaklı, dev cüsseli bir pehlivandı. Keçeli o derece kuvvetliydi ki, bir çeki taşını halkasından tutarak bir yerden bir yere zahmetsizce götürüp getirirdi. Fakat yağ güreşi bilmiyordu.

Keçeli saraya geldiği zaman, Pomaklar birbirine girdi. Sıvaslıdan hepsi ürktü. Bu müthiş adamın Pomakları silip süpüreceği ve saray pehlivanlığını üzerine alacağı görülüyordu.

Sultan Aziz, Keçelinin kalıbına kıyafetine meftun olmuştu. Onu, başpehlivan bulunan Kvasoğlu ile güreşmeğe memur etti. Fakat güreşin ne şekilde olacağı belli değildi. Keçeli, karakucak güreşeceğini biliyordu. Yağ güreşinden bihaberdi.

Sultan Aziz, pehlivanlara bir ay kadar mühlet vermişti. İdmanlarını yapacaklar, beslenecekler ve ondan sonra, huzurda karşılaşacaklardı.

Keçelinin kisbeti filân yoktu. O, karakucak idmanları yapıyordu. Bir gün Seryaver Halil Paşa, Keçeliyi huzuruna çağırıldı. Halil Paşa da pehlivandı ve yağ güreşinin başpehlivanları derecesinde idi. Keçeliye sordu:

— Pehlivan, nasıl güreş yapacağını biliyor musun?

— Evet, paşam!.. Basbayağı güreşeceğiz işte!

— Nasıl amma?..

— Karakucak; kupkuru, paşam!

— Yoo... Yağ güreşi yapacaksınız

— Yağ güreşi mi paşam?.. Ben böyle şey bilmem!

Nasıl olur?.. Efendimiz başka türlü güreş istemez...

— Paşam!.. Biz Anadolulular, yağ güreşi nedir bilmeyiz... Biz kara tutarız. Öyleyse efendimize arzediniz... Köleniz başka türlü güreş tutamam! Bilmiyorum çünkü...

Deyince, Seryaver Halil Paşa, bilmecburiye Sultan Azize keyfiyeti arzetmişti. Bunun üzerine Sultan Aziz, ne yapacağını şaşırılmıştı. Başpehlivanı Kvasoğlu Koca İbrahimi huzuruna çağırıldı ve:

— İbrahim!.. Keçeli, yağ güreşi bilmiyormuş... Anadolu güreşi yapıyormuş. Ne olacak güreşiniz?

—

— Sen de karakucak güreş yapıyorsun?

—

Kvasoğlu, ne diyeceğini bilmiyordu. İş çatallaşmıştı ve hoşuna gitmişti. Bir belâdan kurtulacaktı. Mademki Keçeli, yağ güreşi bilmiyordu; öyleyse güreş de olmazdı. Bu suretle belâ-

dan kurtulmuş olurdu. Fakat Halil Paşa, meseleyi halletti. Sultan Aziz, Halil Paşaya dönerek sormuştu:

— Halil, ne olacak şimdi?

Deyince, Halil Paşa:

— Efendimiz irade buyururlarsa iki güreş yaparlar...

— Ne gibi?

— Bir karakucak tutuşurlar, bir de yağ güreşi... Bu suretle her iki tarafın derecesi malûm olur.

Sultan Aziz, Seryaverinin fikrini beğenmişti. Hemen Kavasogluna iradesini verdi:

— Pehlivan... Paşanın dediği gibi, bir karakucak tutarsınız, bir de yağlı güreş!..

Kavasoglu ne diyeceğini şaşırmişti. Biraz duraladı. Sultan Aziz, başpehlivanının duraladığını görünce:

— İbrahim! Siz Rumelililer, harman güreşi yaparsınız... Bu suretle kuru güreşe vâkıfısınız. Haydi bakalım... Ona göre hazırlanınız!

Dedikten sonra, Halil Paşaya da şu iradede bulundu:

— Halil; Keçeliye de söyleyiniz... Bir karakucak tutuşacaklar, bir de yağ güreşi.

Halil Paşa, istifsar etti:

— Efendimiz, ilk güreşi ne suretle yapacaklar?

— Ha!.. Yağ güreşi yapsınlar!

Bu irade Kavasoglu Koca İbrahimi sevindirmişti. İlk güreşin yağ güreşi olması işine gelmişti. Çünkü yağ güreşinden emindi. Nasıl olsa, Keçeliyi bu güreşte devirirdi.

Halil Paşa, Keçeliyi çağırtdı. Padişahın iradesini tebliğ etti. Keçeli, iradeyi haklı bulmuştu. Hemen:

— Baş üstüne efendim... Ne yapalım, bir bildiğimizden, bir bilmediğimizden güreşeceğiz... dedi.

Halil Paşa, pehlivanlara emir vermişti. Keçeliye bir yağ güreş kisbeti vereceklerdi. Fakat bütün saray başpehlivanlarının kisbeti Keçeliye uymadı. Hiç bir pehlivanın kisbeti Keçelinin ayağına girmedi. Kalın kalçalı ve kemikli olan Keçeliye kisbet uydurmak mümkün olamayınca, mesele Padişaha arzolundu. Çünkü bir kisbet yapmak hiç olmazsa bir aya mütevakıftı. Halbuki güreşin bir ay sonra olması emredilmişti. Sultan Aziz hayret etti ve güreşi bir ay daha emdit etti.

Keçeliye, ölçü alınarak, yeni bir kisbet sipariş olundu. Güzel bir kisbet yapıldı. Ömründe bir kere dahi olsun ayağına meşin ve köseleden yapılmış kisbet giymiyen Keçeli, bu ağır ve uygunsuz pantolonu ayağına giydi. Fakat ne yapacağını şaşır-
mıştı. Bütün harekâtı akamete uğramıştı.

Yağlı kisbet giymek epeyce bir meharettir. Bir pehlivan ayağına giydiği kisbetle doğru dürüst, yadırgamadan harekâtına sahip olmak için, epeyce bir zaman güreş yapıp itiyatlanması lâzımdır. En kuvvetli adamlar bile, hiç giymediği yağlı güreş kisbetini giyerse âtil kalır, doğru dürüst oturup kalkamaz bile... Bu halde bulunan acemi bir pehlivanı mağlûp etmek hiçtendir.

Kavasoğlu kendinden emindi. Acemi olan hasmını, yağ güreşinde yenecekti... Hem de hiç zorluk çekmeden mağlûp edecekti.

Keçeli, düşünceye daldı. Vücudünü yağlıyacaktı. Sonra da, bu biçimsiz ve harekâtını akamete uğratan kisbeti de giyecekti. Bu suretle azılı hasmına karşı güreş yapmak güççeydi.

Keçeli, yağ güreşinde hasmını mağlûp etmeğe çalışmıyacağına karar verdi. Müdafaa güreşi yapacaktı ve bir kere olsun alta da düşmiyecekti. Bu suretle kendini korumağa karar verdi.

Nihayet güreş günü geldi. İki pehlivan, Sultan Azizin huzuruna çıktılar. Güreş Kâğıthanede oldu. Çağlıyan kasrının bahçesinde karşı karşıya gelen iki pehlivan birbirlerine saldırdılar. Kavasoğlu İbrahim, hasmını yağdan kaydırarak altına almağa ve yenmeğe savaşıyordu. Fakat Keçelinin yanına bir türlü sokulamıyordu. Keçeli, uzun kollariyle hasmını defediyor, fevkalâde kuvvetiyle budayordu.

Güreş uzadıkça uzuyordu. Sultan Azizde, Kavasoğlunun, yağ güreşinde Keçeliyi mağlûp edeceği ve bozacağı kanaati vardı. Halil Paşa da aynı kanaati taşımıştı. Lâkin güreş başladıktan sonra bu kanaatleri altüst olmuştu. Yalnız onların değil, Kavasoğlu Koca İbrahimin de kanaatleri suya düşmüştü. Güreş başlayalı iki saat olduğu halde, Kavasoğlu, bir kere dahi olsun hasmını dizliyememişti bile... Değil kündelemek, bir kere dahi olsun oyuna alamamıştı.

Keçeli, hasmının bütün oyunlarını, kuvvetli ve azılı darbelerle budayarak defediyordu. Üste de, sırası gelince, hasmına ağır darbeler indiriyordu. Bir iki defa hasmının ensesinden vurarak yüzükoyun kapaklamıştı.

Sultan Aziz, Halil Paşaya hitaben:

— Halil, nasıl görüyorsun güreşi?

— Efendimiz... Bir şey yapamıyacak İbrahim kulunuz...

— Halil, ben de öyle görüyorum... Keçeli, çok sallı ve kuvvetli...

— Bir yerinden bile tutmağa muvaffak olamadı. Sokulamıyor hasmına... Bir iki kere sokulayım dedi, fakat gördün mü, ensesine nasıl çalındı?

— Yüzünü vurdu İbrahim'in yere... Çok ağır kuvveti var, efendimiz...

— Çok kuvvetli adam...

—

— Karakucakta ne olur dersin?

— İbrahimi yener efendimiz... Karakucak tutunamaz İbrahim!

— Öyle... Hem de çabuk yenecek.

—

— Keçeli yağ güreşi bilmiş olsa ne olur dersin?

— Mağlûp eder İbrahimi, efendimiz...

— Muhakkak...

Güreş uzadıkça uzadı. İbrahim bir şey yapamıyordu. Fakat mütemadiyen hasmına saldırıyordu. Pomaklar kuduruyordu. Birkaç Pomak pehlivanı hakem heyetinde duruyorlardı. Eğer İbrahim, Keçeliyi meydandan çıkaramazsa vaziyetleri kötüydü. Keçeli, saray başpehlivanı olurdu. Ondan sonra Pomaklara yol görünürdü. Sıvaslılar, saray pehlivanlığına hâkim olurlardı.

Güreş tam altı buçuk saat sürdü. Kvasoğlu, ecel terleri döktü. Türlü hünerler yaptığı halde, hasmını bir türlü oyuna düşüremedi ve bir kere olsun dizliyemedi. Artık sular karar-
mağa başlamıştı. Sultan Aziz, iradesini verdi:

— Halil, berabere ayırın... Yenişemiyeceler.

Seryaver, ortaya gelerek, pehlivanları berabere ayırdı. Kvasoğlu, bir külçe halinde meydandan çekildi. İstirap içindeydi. Aynı zamanda da yorgundu. Keçeli, hiç yorulmamıştı. Demir gibi, meydanı bırakıp gitti.

Karakucak güreş bir ay sonra olacaktı. Kvasoğlu düşünce ve ıstirap içindeydi. O da biliyordu ki, Karakucakta Keçeliyi yenemeyecekti. Hasmı onu, paçavraya çevirecekti. Keçeli, hasmını karakucakta yüzde yüz yeneceğine kanidi. Onun derecesini yağ güreşinde anlamıştı.

Nihayet karakucak günü de geldi. Huzurda güreş kuruldu. Bu güreş de Kâğıthanede oldu. Keçeli, çok neş'eliydi. Ayağına keçi kılından yapılmış çok sağlam karakucak pırpıtını giyinmiş, koşuya çıkacak bir yarış atı gibi, olduğu yerde duramıyordu. Kvasoğlu Koca İbrahim ise mükedderdi. Yüzü bembeyaz olmuştu. Akıbetinin vahim olduğu herkesçe aşikârdı. Pomaklar, kıvranıyorlardı.

Güreş başladı. Keçeli gayet çevik ve korkunç bir peşrev yaptı. İki metreden fazla boyu ile ayak başparmakları üzerine doğru havalanıyor; sonra birdenbire, makaslama kollarını açıp kapayarak ellerini birbirine vuruyor, sıçrayıp dizlenerek tek-

rar havalanıyor ve çırpınmalarına devam ediyordu. Bu, karakucak peşeviydi. Keklik gibi bir yandan bir yana sıçıyan Keçeli, nihayet peşrevini bitirdi ve ellerini yere vurarak ve sıçıyarak, hasmının üzerine sekerek yürümeğe başladı.

Karakucak üzereşte hasma böyle sokulurdu. Ellerini yere vurur pehlivan; sonra bir yılan gibi süzülerek ve kollarını ileri vererek hasma yanaşır... Keçeli de, Kvasoğlu Koca İbrahime böyle sokuluyordu.

Kvasoğlu, kendini kaptırmamak için büzülmüş, toparlanmıştı. Fakat bu vaziyet karşısında kendini korumak mümkün değildi. Sultan Aziz, kararını vermişti: Başpehlivan yüzde yüz mağlûp olacaktı. **Seryaverine sordu:**

— Halil, nasıl görüyorsun güreşi?

— Mağlûp edecek, efendimiz...

— Ben de öyle görüyorum... Fakat ne güzel peşrev yaptı!

— Evet efendimiz... Belki Keçeli, karakucak güreşin aslanıdır.

— Çok sallı bir adam... Hem de babayiğit bir tavrı var.

Demeğe kalmadı, Keçeli, hasmına bir hamlede girerek kaptı. Kvasoğlu, hasmının hamlesini defedememişti.

Keçeli hasmını, bir elde çocuk gibi kucağına aldı. Sağ elini hasmının iki ayak arasına geçirerek aşırasına soktu. Yüklediği gibi, yüz yirmi okkalk hasmını omuzuna vurdu. Yürüyerek Sultan Azizin önüne götürdü. Hamam bohçası gibi, koca namağlûp başpehlivanı, efendisinin önüne koyuverdi.

Koca İbrahim mağlûp olmuştu. İşte Kvasoğlunun Keçeli ile olan yağ ve kuru güreşi böyle olmuştur.

Sultan Aziz, bunun üzerine, Keçeliye vafir ihsanı şahanede bulundu. Onu sarayı hümayunda alıkoydu ve bir daire verdi. Keçeliye de şu iradede bulundu:

— Yağ güreşini az zaman içinde öğren!..

Keçeli, yağ güreşini öğrenmeğe başladı. Yağ güreşini öğrendikten sonra Kvasoğlu ile huzurda güreşecekti.

Kvasoğlu, düşünce içinde bunalıyordu. Nasıl bunalmasındı. Eğer Keçeli, yağ güreşini öğrenirse, karakucakta olduğu gibi onda da mağlûp olacaktı.

Sıvaslılardan ve o zaman sarayda bulunan bazı ihtiyarlarından aldığı notlarda, Pomaklar Keçeliden korkmuşlar. Kvasoğlunu yağ güreşinde de yenerek büsbütün saraya hâkim olacağından ürkmüşler... Çare olarak, onu zehirlemeğe karar vermişler. Bu zehirleme hâdisesi şu sebepten ileri gelmiş:

Bir gün başpehlivanlar Kâğıthanede idman yapıyorlarmış... Kara İbo, Kvasoğlu da orada imişler... Onlar da soyunmuş, id-

man yapıyorlarmış. Derken, Keçeli gelmiş... Keçeli de yağ güreşi idmanı yapacaktı. Hasımları arasında iddialaşma olmuş. Pomaklar, ileri geri lâf etmişler. Hatta Kara İbo (Sultan Azizin başpehlivanlarından):

— A be! Sen yağ güreşini öğrenemezsin be!.. Hepten zordur bu güreş be! Sizin vücutleriniz götürmez bu güreşi be!

Bunun üzerine Keçeli, şu teklifte bulunmuş:

— Ben alta yatayım... Sen ve Kavasoglu, bana sağdan soldan birer sarma vurun! Bak ne yaparım, görürsünüz!

Kara İbo, cevap vermiş:

— Sen deli olmuştun Keçeli? İkimiz sana sarma vurursak kırarız ayaklarını sonra... A be! Sen çocuksun be!

Keçeli de:

— İyiyi!.. Kırınız! İşte yağ güreşi!.. En güvendiğiniz altı alıp sarma vurmak değil mi?.. Vurunuz da!..

Bunun üzerine Keçeli yere yatmış, Kavasoglu bir tarafından, Kara İbo bir tarafından sarmalamışlar ve iyice bağlamışlar... Keçeli, başını kaldırıp sormuş:

— Hazır mısınız?

Onlar da:

— Hazırız!..

Deyince, olduğu yerden dikilerek ayağa kalkmış ve Kara İbonun da, Kavasoglunun da sarmaları, bağları çözülmüş ve oldukları yere düşmüşler. İşte Keçelinin bu iddialı gösteriş hareketi, Pomakları büsbütün harekete getirmiş ve onu zehirlemeğe karar vermişler.

Keçeliye verilen zehir acayip bir şeydi... Vücudü cılk yara olmuş, karha karha yara dökmüş.

Keçeli, yağ güreşini üç ayda öğrenmişti. İdman yaptığı yağ pehlivanlarını bir elde yeniyordu. Keçeli, bir gün Halil Paşaya gelerek:

— Paşam!.. Yağ güreşini öğrendim!

Deyince, paşa:

— İyice öğrendin mi pehlivan?

— Paşam!.. Sayenizde yetişir bana bu kadarı. İsterseniz bir kere gelip görünüz idmanımı...

Paşa, Keçelinin idmanını görmüştü. Onun yağ güreşini kavradığını ve önüne geleni yenebileceğini anlamıştı. Keyfiyeti gelip Sultan Azize arzetti. Sultan Aziz de, Kavasoglu ile yağ güreşi yapmasını irade etmişti.

İşte bu sıralarda Kâğıthanedeki sarma hâdisesi olmuştu. Pomaklar yüzde yüz Kavasoglunun mağlûp olacağına hükmetmişlerdi ve çare olarak, zehirlemeyi bulmuşlardı.

Keçelinin Kavasoglu ile gureslerine on gun kala, Keçeli, vucudunde yaralar dokmege baslamis. Yaralar gittikce azmis ve vucudunun her tarafini kaplamis. Keyfiyet Sultan Azize haber verilmiş... Doktorlar, uferukcuiler Sivaslyi iyi etmek icin calismislar... Bunca tedavi kar etmemis... Gittikce hastaligi uste koymus. Tabiatıyla gures geri kalmis. Nihayet aylardan sonra Sivasli memleketine gitmek arzusunu izhar etmis. Sultan Aziz 'de ona bolca ihsan ile, onu memleketine tebdili abu hava icin yollamis... Cunku doktorlar; belki tebdili abu hava ederse faydasi olur demisler.

Keçeli Sivas'a gelmiş... Fakat bitik bir halde imiş. Orada da iyi olamamış; birkaç ay sonra vefat etmiştir.

Bu zehirleme hâdisesi belki doğru, belki değildir. Fakat, bundan on beş sene evvel Sıvasta bulunduğum zaman bizzat bu meseleyi, ihtiyarlardan tetkik ettim. Onlar vak'ayı yazdığım gibi anlattılar ve kırk senedenberi toplamakta olduğum notlarım içinde olan bu hâdiseyi teyit ettiler. Ben de tarihî bir vak'a olmak haysiyetiyle kitabıma geçirmiş bulunuyorum.

*
**

Keçeli, son bir asır içinde gelmiş geçmiş Türk pehlivanlarının en benamlarından bir babayığittir. Karakucak guresleri hâdiselerle doludur. Birer destan mahiyetini haizdir. Keçeliyi yazdığım zaman, Anadolu gureslerinden bahsedeceğim. Allah rahmet eylesin!

*
**

Kavasoglu Koca Ibrahim, Keçeliden kurtulduktan sonra, artık karşısına çıkacak rakip kalmamıştı. Kavasoglunun sarayı hümayuna intisap ve Pomak diyarından İstanbula gelişi oldukça maceralıdır. Kavasoglunun başpehlivanlık devrinde üç beş gures oldukça enteresan olduğundan, bunları sırasıyla kitabıma geçireceğim.

Bunlardan biri, Kara İbo, Kavasoglu Koca İbrahimin akrabalarındandır. İbo, Kavasoglundan sonra yetişmiş başpehlivanların en benamlarından biri oldu. İbo, Kel Aliço ayarında bir pehlivandı. Uzun boylu, geniş omuzlu, geniş göğüslü, fevkalâde yakışıklı; kara kaşlı, kara gözlü, beyaz tenliydi.

Kara İbo, Kavasoglu gibi, aslen Pomaktır. Yüz yirmi beş, yüz otuz okka gelen İbo, deste, küçük orta, büyük orta, başaltı derecelerini bütün hasımlarını yenerek başpehlivan oldu.

Kara İbo, her ne kadar Kavasoglu Koca İbrahimin akrabası idiyse de gures sahasında bir hasım gibi çarpıştırlardı. Akralık başka şeydi. Er meydanında baş almak, nam kazanmak büs-

bütün başka idi. Bu sebeple er meydanında akrabalık tanılmıyordu.

Kara İbo, başpehlivanlık derecesine geldiği zaman, ilk olarak Kırkpınara geldi. Orada Kavasoglunu buldu. Kavasoglu başa gureşecekti.

Bir vakitler Sultan Aziz, başpehlivanlarının hariçte gureşmelerini menetmişti. Sultan Azizin başpehlivanları hariçte gureş yapamazlardı. Bu memnuiyet, Sultan Azizin son devirlerine rastlar. Buna da sebepler vardır.

Sultan Azizin başpehlivanlarından Makarnacı Hüseyin pehlivan, Rusçuğa gitmişti. Rusçukta büyük bir sünnet düğünü vardı. Rusçuk eşraf ve âyanı düğün münasebetiyle pehlivan gureşleri tertip etmişlerdi. O vakitler Tuna Valisi Mithat Paşa idi. Mithat Paşa, bu düğünleri himaye ederdi ve muazzam şenlikler yapılırdı. Sünnet düğünleri semt semt yapılırdı. Ne kadar köylü çocuğu varsa toplanır, giydirilip kuşatılır, bol hediyeler verilir, bedava götürülüp getirilirdi. Bu suretle müslüman Türk çocukları her sene bedava sünnet olurlardı. Köylüler, çocuklarını nasıl sünnet edebileceklerini düşünmezlerdi.

İşte Rusçukta da böyle bir sünnet düğünü kurulmuştu. Selânikten Yahudi hokkabazlar, her taraftan pehlivanlar, Serezden ve şuradan buradan namlı ve oyunbaz çingeneler, sazandeler getirilmişti. Sünnet düğünlerinde çocukların eğlenmeleri için her şey yapılırdı. Bu düğünlerde yalnız çocuklar değil, büyükler de eğlenirlerdi.

Makarnacı, Deliormanın göbeği sayılan Rusçuğa gelmişti. Sultan Azizin başpehlivani olan Makarnacı, bütün pehlivanlara meydan okumuştı. Gelen pehlivanlardan, Makarnacıya çıkacak kimse yoktu. Gelen başpehlivan, Makarnacının mevcudiyeti dolayısıyla, hepsi başaltına gureşeceklerdi. Bu hal Tuna Serdarı olan Şevket Paşanın canını sıktı. Ağaları çağırarak:

— Makarnacıyı yenecek kimseniz yok mu?

Deyince, ağalar:

— Yok paşam!.. dediler.

Şevket Paşa:

— Koca Deliormanda Makarnacıya çıkacak bir babayiğitiniz yok ha?

Diye hayıflanınca, ağalardan biri:

— Paşam, var amma... Hapishanede..

— Kim o?..

— Yürük Ali..

Bu hikâyeyi, Yürük Ali kitabında zikrettim. Burada hulâsa ediyorum ve Sultan Azizin, başpehlivanlarını neden gureşten

menettiğini göstermek için bu vak'ayı ele aldım. Bu men hâdisesini Yürük Ali kitabında yazmağa unutmuşum. Mühim bir vak'adır ve tarihi kıymeti vardır. Bu sebeble burada zikrini muvafık buldum. Çünkü Kvasoğlu ile Kara İbonun Kırkpınar güreşlerinden bahsettiğim zaman, bazı okuyucularım, şöyle düşünebilirler:

— Sultan Azizin başpehlivanları yalnız huzurda güreşirlerdi... Neden Kırkpınarda güreş tutturuyor Kvasoğluna Karayel?..

Diyebilirler. İşte bu kördüğüm noktasını çözmek gerekir ve lâzımdır. Aynı zamanda da spor tarihimize bir hizmettir.

Hulâsa, Yürük Ali kitabında okuduğunuz veçhile, Yürük Aliyi hapishaneden getiriyorlar (1). Bir avuç Yürük Ali, koskoca Makarnacıyı mağlûp ediyor. Bu hâdise Sultan Azizin canını sıkıyor. Koskoca bir başpehlivanın yenilmesi acayip oluyor... Lâf değil, Padişahın başpehlivanını yeniyorlar.

Makarnacı Hüseyin, namağlûplardandır ve çok yüksek bir pehlivandır. Fakat el elden üstündür... Pehlivanlıktır bu... Hiç yenilmemiş olan Makarnacı, hayatında bir kere yenilmiş oldu. Makarnacının mağlûbiyeti üzerine, Sultan Aziz irade etti:

— Badema başpehlivanlar hariçte güreş tutamazlar. İradei seniye şerefsadır olmadıkça er meydanına çıkamazlar.

İşte bu hal, Sultan Aziz devri saltanatının son devirlerine doğru olmuştur. Ondan sonra hiç bir başpehlivan idarei seniye sadır olmadıkça hariçte güreşememiştir. Yalnız oynaş yaparlardı, gösteriş güreşi yaparlardı.

Sultan Azizin başpehlivanlarını yenmek için evvelâ Kırkpınarda başpehlivanlığı almalydı. Sonra bir iki sene ezici bir başpehlivanlık devresi geçirerek İmparatorluk dahilinde bulunan başları silip süpürmeliydi. Bu ayara gelmiş olan bir pehlivan, Padişah tarafından saraya davet olunur; başpehlivanlariye huzurda güreş yapardı. Eğer huzurda Padişahın başpehlivanını yenerse, sarayı hümayun başpehlivanı ve Türk İmparatorluğu başpehlivanı mertebesine çıkardı.

Makarnacının Rusçuk mağlûbiyetinden sonra Sultan Azizin verdiği irade yerinde idi. Ben, bu memnuiyet iradesini yerinde buluyorum. Bir başpehlivan, önüne gelenle güreşmemelidir. Başpehlivanla güreşecekler, bütün meydanda bulunanları temizliyerek tam manasiyle galip bir hale gelmeli; sonra başpehlivanın karşısına çıkıp boy ölçmelidir. Eğer böyle bir usul tutulmazsa başpehlivanlığın kıymeti kalmaz Önüne gelen en-

(1) Yürük Ali kitabına müracaat.

sesine yapışır ve bir kazaya da uğrayabilir Ömründe bir kere dahi olsun yenilmemiş bir adam, bir de bakarsınız, hiçten mağlûp olabilir.

••

Kara İbo, Kırkpınara geldiği zaman, saray başpehlivanlarının hariçte güreşmeleri memnu değildi.

Kavasoglu, akrabası olan Kara İbonun müthiş bir pehlivan olarak yetiştiğini biliyordu ve Kara İbonun da Kırkpınar güreşlerine geldiğini görmüştü. Hatta el öpmeğe gelen Kara İboyu baştan nihayete kadar süzdükten sonra:

— İbo, maşallah gelişmişsin! Ense kulak yerinde...

Dediği zaman, Kavasogluna:

— Eh!.. Oldukça iriyim usta!

Diye mukabelede bulunmuştu. O vakitler Kavasoglu Koca İbrahim. Kara İboya nazaran yaşlıydı. Namağlûp olan Kavasoglu, o devrin bütün pehlivanlarının fevkinde idi.

Arnavutoğlundan sonra Sultan Azizin başpehlivanı olan Kavasoglu, eski başpehlivan derecesinde mevkiinin sahibiydi. Onu meydana çıkararak kolay değildi.

Kara İbo, Kırkpınara, Kavasoglunu tutmak ve son olarak kozunu paylaşmağa gelmişti. Meydan yerinde ustalık, akrabalık olmazdı. Kavasoglu, Kara İbonun vaziyetinden anladı. Aralarında şöyle bir konuşma oldu:

— İbo, başa mı gürşeceksin?

— Evet usta!.. Allah sağlık verirse!..

— Beni mi gözüne kestiriyorsun?

— Kim olursa, usta!

— Demek, kim olursa tutacaksın?

— İnşallah!..

— Benimle gürşmeyi gözüne aldın demek?

—

— Neye cevap vermiyorsun?

— Usta!.. Bırakalım şimdi bu lâfları... Kazan dibinde belli

olur.

— Bak hele!..

—

— Demek, meydan okuyacaksın ha?..

Diye söylenmişti. Kavasoglu, Kara İbodan çekinmişti. E!..

Genç, dinç, kalıplı bir adamdı. Ne olur, ne olmazdı!

Güreşler başladı. Sıra baş güreşlere gelmişti. Cazgır, bağırdı:

— Başpehlivanlar meydana!..

Başpehlivanlar, sıravâri kazandibine gelmeğe başladılar. Kvasoğluna, Kara İbodan başka bir kişi daha rakipti. O da Makarnacı idi. Makarnacı da gençti. Kara İbo ile Makarnacının müteaddit güreşleri vardı. Her iki pehlivan, birbirini yene-memişti. Üç beraberlik güreşleri vardı. Bu sebeple Makarnacı da Kvasoğlunu tutmak istiyordu.

Kvasoğlu, genç pehlivanlara nazaran on yaştan fazlaydı. Fakat dinçti.

Arnavutoğlunun ihtiyarlığında Kvasoğlu nasıl türemişse, şimdi de Kvasoğlunun ihtiyarlığında Kara İbolar, Makarnacılar türüyordu. Bu devirde, Kel Aliço da vardı. Fakat Aliço, birdenbire meydana çıkmıştır ve bir çıkışta ortalığı süpürerek başa geçmiştir.

Başpehlivanlar kazandibine dizildiler. Cazgır, eş bağliyacaktı. Derhal Kara İbo, ortaya atıldı. Cazgırı durdurdu. Eliyle davul zurnalara işaret vererek susturdu:

Kvasoğlu, Kara İbonun ne yapacağını sezmişti. Fakat sessiz duruyordu. On binlerce seyirci, Kara İbonun hareketlerini heyecanla takip ediyordu. İbo, davul zurnalar sustuktan sonra meydana yürüdü. Kalın sesiyle bağırdı:

- Ey ahali... Ben, Kvasoğlu Koca İbrahimi istiyorum.
- Bunun üzerine on binlerce seyirci mukabele etti:
- Hay hay!.. Muvafıktır.

Kvasoğlu, gülümsüyordu. Dünkü çocukları, şimdi kendisine meydan okuyordu.

Kara İbo, gelip Kvasoğlunun yanına durdu. Cazgır, buna göre eşleri bağladı. Dua oldu. Pehlivanlar takdim edildi. Cazgır, pehlivanları takdim ederken, Kara İbo için şunları söyledi:

— Pomak İbo, Kvasoğlunun akrabasıdır. İki ahbap güreşlerini ayırt edecekler...

Sıkı bir güreş başladı. Kvasoğlu, genç hasmını, müthiş surette eziyordu. Fakat İbo da mukabelede kusur etmiyordu. Kvasoğlu, genç hasmını mağlûp etmek için, saatlerce uğraştı. Türlü marifetlerini ortaya koydu. Bir türlü hasmını yenmeğe muvaffak olamadı. Kara İbo, dayandıkça dayandı, güreş de uzadıkça uzadı.

Genç İbo, ihtiyar hasmını değil yenmek, bozamıyordu bile... İhtiyar Kvasoğlu, taş gibi güreşe dayanıyordu. Üste de İboyu bazı kereler bozgunluğa uğratiyordu. İki akraba, birbirlerini müthiş surette hırpaladılar. Boyunduruklarla, tırpanlarla vücutlerini çürüttüler. O derece vahşiyane güreştiler ki, güreşten sonra Kvasoğlunun kisbetini ayacağından çıkaramadılar... Bal-

dırları şişmişti, çürümüştü. Kisbetin paçalarını keserek ayağın-
dan aldılar.

Kara İbonun ensesi tırnak yarası içindeydi. Her tarafı yo-
lunmuş, hindiye dönmüştü.

Güreş tam Pomak güreşi olduğundan, her hareket mubah-
tı. Kıran kırana idi. Böylelikle iki pehlivan, akşam ezanına ka-
dar, tam yedi saat güreştiler. Sular karardı. Güreşi berabere
bırakmak mecburiyeti hasil oldu. Cazgır, meydana gelip; iki
pehlivanın ortasına girdi ve:

— Pehlivanlar, berabere bırakıyoruz güreşi... Ortalık ka-
rarıyor artık...

Deyince, gözü kızmış olan Kvasoğlu:

— Haydi be!.. Sabaha kadar güreş!..

İhtiyar Kvasoğlu, sinir içindeydi. Genç hasmını yenmeden,
meydan yerinden çıkarmadan bırakmıyacaktı. Kara İbo da:

— Bırak usta be!.. Sabaha kadar güreş be!..

İki pehlivan tekrar kapıştılar.

Cazgır ısrar ediyordu:

— Bırakın!.. Gece oldu be!

Ahalinin bir kısmı şöyle bağırıyordu:

— Güreşsinler!..

Bir kısmı da:

— Berabere! Berabere!

Güreşsinler diyenler, meydana çalı çırpı taşımağa başladı-
lar ve ateş yaktılar. Meydanı aydınlatıyorlardı.

Gürültü büyüdü. Fakat zaruretler, güreşin devamına yol
açtı. Ateş ışığında pehlivanlar boğuşuyorlardı. İki taraf da ci-
ğer gibi kıpkırmızı olmuştu. Yatsıya kadar birbirlerini öldüre-
siye boğuştular. Nihayet ağalar, beyler, paşalar araya girdi. Gü-
reşi zorla berabere ayırdılar. Fakat her iki pehlivan da bitik
bir hale gelmişti. Meydan yerinden zorla çekilip gittiler. Kava-
soğlu, burnundan soluyordu.

Bu güreş, Kara İbonun ayarını ortaya koymuştu. Kvasoğ-
lunun İbo ile sürekli bir güreşi daha vardır. Bu güreş Selânikte
olmuştur. Yine yenişemediler; berabere ayrıldılar.

İboyu, Kvasoğlu saraya aldı. Sultan Azize takdim etti.
Sultan Azizin huzurunda da bir güreş yaptılar. Bu güreşlerin-
de de berabere kaldılar.

Sultan Aziz, Kara İboyu şamdancı yaptı. O vakitler şam-
dancıbaşı Kvasoğlu Koca İbrahimdi.

Kvasoğlu, Kara İbonun saraya intisabından birkaç sene
sonra güreşten çekildi. Yerini yavaş yavaş Kara İboya terketti.

Kara İbo başpehlivan sırasına geçti. Fakat karşısında Makarnacı ile Kel Aliço vardı.

Kvasoğlu Koca İbrahimin, güreşten çekilmeden evvel Makarnacı ile de güreşleri vardır. Makarnacı genç ve dinç bir pehlivandı.

Makarnacı, Sultan Aziz devrinin en ağır pehlivanlarından-
dır. Yüz kırk okka gelirdi. Ayağına giydiği kisbetin otuz okka,
kırk okka geldiğini söylerler.

Makarnacı, dev cüsse bir adamdı. Kara İbolarla beraber ye-
tişen Makarnacı, Pomak değildi. Deliormanlı idi. Anut, cesur,
kırıcı bir güreşçi olan Makarnacıyı Sultan Aziz çok severdi
Hatta Sultan Aziz, Makarnacıya:

— Hüseyin Paşa!..

Diye çağırırdı. Ondan bahsettiği zaman:

— Benim Hüseyin Paşa...

Derdi. Makarnacı Hüseyin, Pomaklara ilk karşı koyan ve
tekbaşına boğuşan bir pehlivandır. Kvasoğlu Koca İbrahim,
Kara İbo, Kel Aliço bir oldukları halde bir türlü Makarnacıyı
meydandan çıkaramamışlardı. Makarnacı tekbaşına Pomaklara
karşı koymuştu. Pomaklar, Makarnacıyı, ölüncüye kadar mey-
dandan çıkaramadılar. Kvasoğlu, ihtiyar olduğu halde, Makar-
nacıyı meydandan çıkarmak için çok uğraştı.

Kvasoğlu, Makarnacıyı tanımıyordu. Makarnacı, Kırkpınar
güreşine geldi. En evvelâ Kvasoğluna meydan okudu. Beş
buçuk saat bir güreşten sonra, berabere kaldılar. Kvasoğlu,
Makarnacıyı güç belâ taşımıştı ve güç belâ berabere kalmıştı.

Pomaklar, Makarnacıyı saraya sokmamak için çok uğraş-
tılar. Makarnacı Kara İbo ile berabere kaldığından, karşısında
tek hasım olarak Kvasoğlunu görüyordu. O, nasıl olsa Kara
İboyu yeneceğine kanıdı.

Makarnacının Kırkpınar güreşlerini seyredenler, onu sev-
mişlerdi. Bilhassa saray bendegâmi Makarnacıyı Sultan Azize
takdim etmeyi düşünmüşlerdi. Sultan Aziz, böyle kalıplı kıya-
fetli pehlivanları severdi.

Kvasoğlu, akrabası ve rakibi olduğu halde, saraya almıştı.
Bu, kendisi için bir destektir. Fakat Makarnacıyı alamazdı. Sa-
raydaki Pomak birliği bozulurdu. Makarnacı, biraz sonra Kel
Aliço ile de karşı karşıya kaldı. Başta ihtiyar Kvasoğlu olduğu
halde, yanında Kara İbo ile Kel Aliço vardı. Bu sebeple Makar-
nacıdan korkusu yoktu.

Makarnacı Hüseyin, Kırkpınarda, Kvasoğlu ile ikinci bir
güreş yaptı. Bu güreş münazaahlı bitti. İhtiyar Kvasoğlu, Ma-

karnacıyı hırpalamak istedi. Makarnacı da Padişahın başpehli-
vanına şiddetle mukabelede bulundu. Güreş, güreşlikten çıktı.
İki taraf birbirleriyle kavga eder oldular. Birbirlerine yumruk
vurmağa başladılar. Pomaklarla Deliormanlılar birbirine girdi.
Kırkpınar güreş meydanına hücum eden Pomaklarla Delior-
manlılar dövüştüler ve zaptiyeler, dövüşü güç halle ayırdılar.
Bu suretle Kavasoglu ile Makarnacının güreşi yarı kaldı.

Kavasoglu Koca İbrahimin akli fikri Makarnacıda idi. Eğer
bu adam kendini yenersen vaziyeti kötü olurdu. Kara İboyu, Kel
Aliçoyu mağlup ederse o da fena idi. Çünkü kendi ihtiyarladığı-
ndan dolayı, Makarnacıya karşı koyacak ortada kimse kal-
mazdı.

Kırkpınardaki dövüştü güreşte, Padişahın Seryavesi Halil
Paşa da vardı. Makarnacı Hüseyin, Halil Paşanın nazarı dikka-
tini celbetti. Onun Kara İbolarla, Kel Aliçolarla da olan güreş-
lerini duydu. Padişaha lâayık bir pehlivan olduğuna kanaat ge-
tirdi.

Halil Paşa, esasen pehlivandı. Güreşten sonra Makarnacı
Hüseyini çağirttı. Aralarında şu yolda bir konuşma oldu:

- Oğlum! Sen, Kara İbo ile güreştin mi?
- Evet paşam!
- Nasıl oldu netice?..
- Berabere kaldık..
- Kavasoglu ile de evvelce bir güreş yapmışsın, öyle mi?
- Evet paşam! Yaptık... Berabere kaldık.
- Kel Aliço ile de güreşin varmış?
- Evet paşam... Berabere kaldık!
- Seni İstanbula götürmek istiyorum, gelir misin?
- Hay hay paşam!
- Efendimize takdim edeceğim seni! dedi.

Makarnacı da bunu istiyordu. Çünkü Seryaver Halil Paşa,
Pomaklardan bıkmıştı. Makarnacının tekbaşına Pomaklara karşı
koyduğunu takdir etmişti. Hele Kavasoglu'na yaptığı mukabele-
yerinde idi. Kavasoglu ne kadar gaddarca güreştiyse, Makarnacı
da o derece azılı güreşmişti. Halil Paşa, Makarnacıyı alıp İstan-
bula getirdi. Efendisine gıyaben, şu suretle takdim etti:

— Padişahım... Kırkpınarda gayet babayiğit bir pehlivana
rastgeldim. Alıp getirdim. Çok hoşunuza gidecektir.

Deyince Padişah sordu:

— Ne ayarda?

— Padişahım... Kara İbo ile beraberliği var, Kel Aliço ile
beraberliği var, Kavasoglu ile beraberliği var... İkinci güreşini
de kulunuz seyrettim.

— Ya!.. Demek böyle bir pehlivan?..

—

— Kavasoglu ile olan guresleri ne oldu?

— Gurultu ile ayrildi. Fakat Kavasoglu kulunuzu berbat etti., efendimiz.

— Kaç okkalık bir pehlivan?

— Yüz kırk okka var, Padişahım!

— Ne diyorsun Halil?

— Evet efendimiz... Belki de fazla...

— Nereli bu?..

— Deliormanlıymış, efendimiz.

— Getir, şunu göreyim...

Diye irade etti.

Makarnacının saraya gelmesi, Kavasoglu ve tevabiini telâşa düşürmüştü. Pomaklar onu yenmek için sıkı bir idmana ve besiyeye girdiler. Başta Kavasoglu olmak üzere Kara İbo, Kel Aliço hazırlanıyorlardı.

Halil Paşa, Makarnacıya, Ihlâmur köşkünde bir oda vermişti. Makarnacı, idman ediyor, besleniyordu. Pomaklar ona yüz vermedikleri için birbirleriyle konuşmuyorlardı.

Halil Paşa, Makarnacıyı, Sultan Azizin huzuruna götürmüştü. Makarnacı Hüseyin, iri yarı bir adam olmakla beraber derli toplu konuşurdu. Zeki ve kuvvetli görüşleri vardı. Aliço gibi kaba değildi.

Makarnacı, Padişahın odasına girdiği zaman, yürüdü, diz çökerek ayak öptü. Kalktı, başını önüne eğip durdu. Sultan Aziz, dev cüsseli adamı, baştan aşağı, hayranlıkla süzdü. Makarnacı; Aliçodan da, İbodan da, Kavasoglundan da iriydi; hem de çok kuvvetliydi.

Sultan Aziz sordu:

— Sen, Deliormanlısın demek?

— Evet padişahım!

— Sülâlede pehlivan var mı?

— Var, padişahım... Ana tarafımda da, baba tarafımda da pehlivanlar var.

— Baban da senin gibi okkalı mı?

— O kadar değil padişahım... Hemen yüz okkalık... Fakat anam okkalıydı.

Deyince, Sultan Aziz kahkahayı bastı:

— Bak hele!.. Hüseyin, yüz okkalık adamı hafif görüyorsun galiba!

—

— Babanın yüz on okkalık oluşu hafif mi geliyor sana?..

— Yüz on okka az mı?

Diye Makarnacıyı tenkit yollu konuşunca Makarnacı:

— Elbet padişahım... Yüz on okka nedir? dedi.

Sultan Aziz, kahkahayı bastı. Halil Paşaya dönerek:

— Halil, kaç okka geliyorsun?

— Yüz yirmi, padişahım!

— Dur bakalım Makarnacıya soralım... Bu da az mı?

Dedi, Makarnacıya:

— Hüseyin, yüz yirmi okkaya ne diyorsun?

— Eh!.. Padişahım.. Tam bir insan okkası!..

Diye tuhafça bir cevap verince, Sultan Aziz, tekrar kahkahayı bastı ve:

— Hüseyin, desene ki, yüz yirmi okkadan aşağı olanları insandan saymıyorsun!..

— Peki, ben kaç okka varım dersin Hüseyin?

Makarnacı, Sultan Azizi şöyle bir süzdü:

— Yüz otuz, yüz otuz beş okka varsınız padişahım!

— Eh!.. Yakamızı kurtardık öyleyse... dedi.

Sultan Aziz, daha ilk görüşte Makarnacı Hüseyini sevmiştii. Babayığitçe, açık konuşan Hüseyine ihsanı şahanede bulundu. Kvasoğlu ile de güreşeceklerini irade etti.

Makarnacının, Kvasoğlu ile huzur güreşleri Mecidiye köşkü bahçesinde yapıldı. Müthiş bir kirasıya bir boğuşma oldu. İhtiyar Kvasoğlu, Makarnacıya mağlûp olmamak için çalıştı. Nihayet Padişahın emriyle güreş berabere ayrıldı.

Sultan Aziz, yavaş yavaş güreşin Kvasoğlundan geçmeğe başladığını biliyordu. Fakat ihtiyar pehlivanın daha hırsı üzerinde olduğu için ses çıkarmıyordu.

Kvasoğlu, her ihtimale karşı Aliçoyu, Kara İboyu sağına soluna almıştı. Onlar birer kalkandı.

Şurası gariptir ki, Kvasoğlundan sonra Sultan Azizin tek başına bir başpehlivanı olmadı. Evet, Kvasoğlundan sonra Kel Aliço, yirmi altı yirmi yedi sene Türk İmparatorluğu başpehlivanlığını üzerinde taşıdı, lâkin hiç bir vakit tam manasıyla meydana hâkim olamadı. Aliço; Kara İbolar, Makarnacılar, Yürük Aliler sahnedeki çekildikten sonra daha ziyade sahneye hâkim olmuştur.

Kvasoğlu, meydandan çekildikten sonra, başta baş olarak kimse kalmadı. Kara İbo bir baştı, Makarnacı bir baştı, Kel Aliço bir baştı, Yürük Ali bir baştı, Künteci Büyük Hasan bir baştı ilh...

Arnavutoğlu, zamanının bütün pehlivanlarına hâkim olarak saray başpehlivanıydı.

Kvasoğlu, zamanının pehlivanlarını birer birer mağlûp ederek başpehlivandı. Fakat Kvasoğlundan sonra saray başpehlivanları birbirlerini yenemiyorlardı. Ne Makarnacı İboyu, ne Aliçoyu ve ne de onlar Makarnacıyı meydandan çıkaramıyorlardı.

Kvasoğlundan sonra başpehlivanlık kutuplara ayrılmıştı. Kvasoğlunun ihtiyarlık ve güreşi bırakmak üzere olduğu devirleri saymamalıdır. Bu devirdeki güreşler de berabere kalabilirdi; fakat gençliğinde tam manasıyla saray başpehlivanlığına sahipti.

Kvasoğlunun Kel Aliço ile üç güreşi vardır. Bu güreşlerin ikisi beraberlikle, biri kavgalı neticelenmiştir. Kel Aliçonun ne kadar azılı, ne derece zorlu bir pehlivan olduğu malûmdur. Böyle olduğu halde genç ve dinç Aliço, kendisinden ihtiyar olan Kvasoğlunu meydandan çıkaramamıştır. Güreşlerinin birisi Kırkpınardadır; birisi de Kavalada... Kavaladaki güreşleri kavgalı bitmiştir. Kavaladaki güreşlerinde birbirlerini boyundurukla boğmuşlar, nihayet Aliço, Kvasoğluna bir yumruk elensesi çekmiş; Kvasoğlu da mukabele etmiş, iş büyüyüp kavgaya dökmüş... Bu suretle güreş neticesiz kalmış.

Huzur güreşi beş saatten fazla sürmüştü; Aliço, huzur güreşinde hasmına gaddarca hareket etmiş; Kvasoğlu huzur güreşi olduğu için mecburen fazla mukabelede bulunamamış; Sultan Aziz, Aliçonun gaddarlığı, Kvasoğlunun çekingenliği dolayısıyla güreşi berabere ayırmıştır.

Sultan Aziz, Makarnacıyı çok sevdiği için, onun galip gelmesini isterdi. Bir keresinde nasılsa Kel Aliçoyu, Makarnacı, huzurda, bir dış tırpanıyla açık düşürmüştü.

Kvasoğlu, Türk pehlivanları içinde namağlûplardandır. Onun mağlûbiyetini bilmiyoruz.

Bir asırlık devre içinde Türk pehlivanlarını sıraya koyduğumuz zaman, Kvasoğlunu birinci derecede görürüz. Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekirle Arnavutoğlunu istisna etmek lâzımdır. Görünüşe nazaran Kazıkçı ile Akkoyunlu, Kvasoğluna nazaran daha pehlivandılar. Ve devir geçtikçe pehlivanlığımız da yavaş yavaş tedenniye uğramıştır.

Pomaklardan iyi pehlivanlar çıkmıştır. Kvasoğlunun bir Bulgarla güreşi vardır ki, şayanı dikkattir. Filibeli olan bu Bulgarın ismi Dimitroftur. Dimitrof bir Türk pehlivani gibi yetişmiştir. Mükemmel yağ güreşi yapıyordu. Filibe ve havalisini

Türklerin civardan getirdikleri pehlivanları da birer birer meydana yerinden çıkarmıştı.

Türklerin ne kadar pehlivanı varsa, Dimitrof, yenmişti. Türklerin civardan getirdikleri pehlivanları da birer birer meydana yerinden çıkarmıştı.

Türkler, bir Bulgarı yenemediklerinden dolayı müteessirdiler. Hoş, Bulgarı yenecek Türk pehlivanı çoktu. Meselâ, Arnavutoğlunu getirmiş olsalar, veyahut Süloyu, Sarı Ahmedi ilh... bir elde yenerdi. Fakat, köylük, kasabalık dövüşü bu... Filibe civarında bulunanlar birbirleriyle iddialaşıyorlardı.

Bir gün, Kvasoğlu Koca İbrahim, Edirneye doğru geçerken Filibede misafir oldu. Filibe ağaları, daha o kadar şöhret almamış olan Kvasoğluna, müracaat ettiler:

— Bizim burada bir Bulgar pehlivanı var... Onu yenebilir misin?

Kvasoğlu cevap verdi:

— Güreşelim...

Ağalar:

— Güreşmek değil... Yenebilir misin! Eğer yenersen, sana avuç dolusu altın veririz.

Kvasoğlu, tam kıvamında, ve Edirneye doğru, İstanbula doğru yola çıkmış, hasım arar haldeydi ve Edirne'de ilk güreşinde Süloyu mağlûp etmişti. Kvasoğlu, ağalara:

— Pekâlâ... İnşallah yeneriz... dedi.

Türklerle Bulgarlar beynindeki rekabet bir anda tekrar alevlendi. Bulgarlar, pehlivanlarına güveniyorlardı. Hakikaten Dimitrof, pehlivandı. Türkler içinde büyüyerek, yetişerek pehlivan olmuştu. Yüz otuz okkahlık bir Bulgar çobanıydı.

Bulgarlarla Türkler iki taraflı oldular. Pehlivanlarını soyup ortaya salıverdiler.

Kvasoğlu, Bulgar pehlivanını, on yedi dakikada ters kepçe ile açtı. Bulgar mağlûp olmuştu. Fakat, açtıydı, açmadıydı diye müthiş kızılca bir kıyamet koptu. Bulgarlar bağıriyorlardı:

— Olmadı... Göbek açılmadı... Böyle şey olmaz!

Türkler de:

— Göbek açıldı. Mağlûptur.

Gürültü, mukateleğe kadar varacaktı. Kvasoğlu derhal ortaya atıldı ve bağırdı:

— Durunuz!.. Olmadıysa tekrar tutarız...

Bu sefer de Türkler razı olmuyordu. Kvasoğlunun yenileceğinden korkuyorlardı.

Kvasoğlu çırpındı, Bulgarın üzerine yürüdü. Davul zurnalar da vurmağa başladı. Bunu görenler meydandan çekildiler.

Güreş tam manasiyle başlamıştı. Müthiş bir boğuşmadan sonra Kvasoğlu, hasmına güreşi bitirdi. Bir saat süren güreşten sonra Bulgarı, çaprazla toparlayıp sürdü ve budayarak kalıbı kalıbına sırtüstü düşürdü. Ayacağıyla göğsüne bastı ve bağırdı:

— Oldu mu?

Artık mağlûbiyetin olmadı diyecek yeri kalmamıştı. Bulgarlar çekilip gittiler. Türkler, Kvasoğluna, bir mendil dolusu para vermişlerdi.

**

O devrin en meşhur pehlivanlarından Piç Mustafa namıyla yâdolunan birisi vardır. Bu Piç Mustafa, evvelce yalnız Mustafa pehlivan diye tanılırdı. Karnabat güreşinden sonra lâkabi piç olarak kaldı.

Karnabat güreşi iddiaî olmuştu. Piç Mustafa taraftarlarıyla Kvasoğlu taraftarları ayrılarak, iki Pomak pehlivanını karşılaştırmışlar.

Pehlivanlar meydana çıkmış ve boğuşmağa koyulmuşlardır. Kvasoğlunun taraftarları bağırırlarmış:

— Ha Kvasın oğlu!

Piç Mustafa taraftarları da:

— Ha Mustafa!..

Güreş kızışmış... İki pehlivan birbirlerini fazla hırpalamağa başlamışlar. Bir aralık, Kvasoğlu, Mustafayı bastırdı; şak küntesine alarak sürdü. Mustafa şak küntesinden kurtulmak için ileri atılıyordu. İleri atıldıkça Kvasoğlu hasmını sürüyordu.

Mustafa bir türlü şak küntesinden kurtulamıyordu. Güreşin meydan yeri hududunda büyük bir çit yığını kümelenmiş duruyordu. Bunlar, köylüler tarafından ekmek fırınında yakılmak için toplanmış dikenli çalı çırpydı.

Kvasoğlu, hasmını süre süre bu yığına kadar getirdi. Yığının arttarafında kadınlar siper almışlar; güreşi seyrediyorlardı.

Pomak güreşi kıran kıranadır ve yırtıcıdır. Birbirlerini tırnaklarıyla yolarlar ve buna kıymık çıkarma derler. Hatta Pomak pehlivanları hasımlarını yolmak için tırnaklarını mumda manikürleyip sivrilterek bileği vururlar.

Pomaklarda kıymık çıkarmak meşhurdur. Fakat hasım kıymık çıkarmazsa, karşısındaki de çıkarmaz; doğru dürüst güreşirler... Eğer hasım gaddarlığa başlarsa, öbür taraf da mukabelede bulunur.

Kvasoğlu ile Mustafanın güreşinde kıymık çıkarmak vardı. Her iki taraf da birbirlerini yolmuşlardı. Enseleri, göğüsleri kan içinde idi.

Her ne hal ise, Kavasoglundun zorlu şak küntesinden kurtulmak ve tepetaklak olarak mağlûp olmamak için kaçan Mustafa nihayet çit yığının önüne geldi. Fakat şak küntesini kurtaramadığı için ileri doğru atılarak hasmının elinden kurtulmak zaruretinde idi.

Mustafa bir hamle daha yaptı ve çite girdi. Kavasoglu, hasmını bırakmıyordu; ille şak küntesiyle mağlûp edecekti.

Mustafa çite girdi. Peşinden Kavasoglu da çite daldı. İki peklivan çiti bir taraftan bir tarafa geçtiler... Lâkin kan revan içinde kaldılar. Kavasoglu, daha hâlâ şak küntesini bırakmamıştı. Mustafa da ileri doğru kaçıyordu.

Taraftarlar bağıryorlardı:

— Ha Kavasın oğlu!..

— Ha seni göreyim Kavasın oğlu!..

Yığının yanında bulunan kadınlar içinde Kavasoglundun da, Mustafanın da anaları vardı.

Kavasın oğlundun anası, yani Kavasın karısı, avazı çıktığı kadar sesleniyordu:

— Ha oğlum!..

— Bırakma şak küntesini!..

— Ha Kavasın oğlu!..

Mustafanın anasının hali perişandı. Çünkü oğlu berbat vaziyetteydi. Kavasın karısının bağırması, (Kavas o vakitler vefat etmişti) Mustafanın anasına dokundu. Nihayet asabiyetine kurban olarak seslendi:

— A be! O Kavasın oğlu da, Mustafa değil mi be.

Bu söz, büyük ve aykırı manalar taşıyordu. Demek Mustafanın anası, gayri meşru olarak gizlice Kavasla münasebetlemiş... Mustafa da ondan olmuş.

Kadın bunu hırsı asabiyetle fâşedince, o günden itibaren Mustafanın lâkabı piç oldu ve Piç Mustafa diye şöhret aldı.

Kavasoglu, memleketinde şöhret aldıktan sonra, Edirneye doğru yola çıktı. Edirne Sarayıçinde güreş olacaktı. Oralarda Kavasoglundu kimsecikler tanıymıyordu; çünkü yeni türemişti.

O vaktin meşhur bir başpehlivanı vardı. Adı Sülo idi. Sülo çok kuvvetli bir adamdı. Aynı zamanda da mahir bir pehlivanı. Süloyu o devirde mağlûp eden yoktu.

Kavasoglu Edirneye gelerek bir kahveye indi. Bu kahvenin sahibi, aynı zamanda hancıydı.

Hancı; sırtında kisbeti, bir pehlivanın, kahvesine misafir olduğunu görünce buyur etti. Fakat tanılmıyan bir pehlivan olduğu için o derece aldırış etmedi.

Gürese daha üç dört gün vardı. Kavasoglu, Hancı Ali Ağa-

nın hanında misafir kalıyordu, ve bütün pehlivanlar da oraya toplanmıştı. Sülo da orada idi.

Bir gün, ki güreşe yarın başlanacaktı, Sülo, ve diğer baş-pehlivanlar birbirleriyle kuvvet hareketleri yapıyorlardı ve birbirlerinin ensesini çekmeğe, iskemle kaldırmağa yarışıyorlardı. Kahvede bulunan pehlivanların hemen hepsi, irili ufaklı, bu hareketlere iştirak ediyorlardı.

Kvasoğlu bir köşede oturmuş, hiç bir şeye karışmıyordu. Çünkü pehlivanların hiç birisini tanıımıyordu. Kvasoğlunun bu bigâneliğini gören Hancı Ali Ağa, İbrahimin yanına yanaşarak, yüksek sesle:

— Pehlivan, sen de kaldır şu iskemleleri be!

Deyince, Sülo, oturduğu yerden:

— Bak hele! A be! Ne diyorsun Ali Ağa be!.. Çocuklara mı kaldı bu iş be!..

Diye alay etti. Kvasoğlu hiç sesini çıkarmadı ve hareketi de tecrübeye kalkmadı. Çünkü kuvvet hareketini Sülo yapmıştı; diğer pehlivanlar da deniyorlardı. Üstüste dört beş iskemle koymuşlar, altından kaldırıyorlardı.

Kvasoğlu, Süloya içerlemişti ve alayının acısını çıkaracaktı. Gece oldu. Kvasoğlu, Ali Ağaya rica etti:

— Ağam, ben yabancıyım... Kimseyi tanımıyorum... Yarın da güreş var. Lûtfen beni yağlar mısın?

Ali Ağa, bu gurbet adamını yağladı ve ona sordu:

— Oğlum, ismin ne?

— Kvasoğlu İbrahim!

— Nerelisin koca Balkanlı; Pomak mısın?

— Evet!..

— Büyük ortaya mı güreşiyorsun?

— Allah kısmet ederse, güreşeceğiz işte!

Diyerek geçti. Başa güreşceğini söylemedi. Kvasoğlu, Süloyu gözüne kestirmişti. Ali Ağa, Kvasoğlunu iyice yağlamıştı, oğmuştu. Bu, pehlivanlıkta âdettir: Gece yatarken yağlanırlar ve oğunurlar. Bilhassa güreş gecesi, şarttır bu yağlanmak.

Sabah oldu. Güreşler başladı. Kvasoğlu, elinde kisbeti, bir yere oturmuş bekliyor ve güreşleri seyrediyordu.

Deste güreşleri oldu bitti. Küçük orta güreşleri de nihayetlendi. Sıra büyük ortaya geldi. Cazgır, kazan dibine çıkıp bağırdı:

— Büyük ortaya güreşecekler meydana!

Büyük orta pehlivanları soyunup kazan dibine sıralandılar. Ali Ağa, kazan dibine göz geçirdi. Misafir delikanlıyı göreme-

yince, olduğu yerden fırladı; şöyle etrafını yokladı. Onu önünde kisbetini giyiniyor görünce, şaşırdı. Yanına giderek:

— Oğlum! Neden büyük ortaya çıkmıyorsun?

Deyince, Kvasoğlu:

— Daha sırası var...

Diye cevap verdi. Bunun üzerine Ali Ağa:

— Oğlum, bundan sonrası başaltıdır; sonra baş var... Bura-ya güreşemezsin... Azılı pehlivanlar var başaltında, haydi soyun çık büyük ortaya...

— Hayır... Bekliyeceğim...

— Nereye güreşeceksin?..

— Bakalım!..

Deyince, Ali Ağa, ısrarının fayda etmediğini görüp ayrıldı. Fazla üstelemedi. Çünkü o da bilirdi ki, Pomaklar iddiacıdır.

Her ne hal ise, büyük orta güreşleri de bitti. Sıra başaltına geldi. Cazgır, meydana çıkıp bağırdı:

— Başaltına güreşecekler meydana!..

Başaltı pehlivanları soyunup kazan dibine geldiler. Ali Ağa, pehlivanlara göz attı. Baktı ki, Kvasoğlu İbrahim denilen yabancı yine yok! Hemen koştı, Kvasoğluna, bağırır gibi:

— Neye soyunmadın be?

— Sırası var ağam!..

Deyince, Ali Ağa çileden çıktı. Yine bağırır gibi:

— İlâhi delikanlı, hangi sıra bu?.. Artık sıra kaldı mı? Ondan sonra Sülolar var... Onlar, adamı meydan yerinde bırakırlar... Haydi, hiç olmazsa bu güreşe çık! Hoş, galip gelemezsin; bu güreşte de... Fakat hiç olmazsa beş on para parsa toplarsın... Dedi.

Kvasoğlu, sakinane bir tavırla:

— Merak etme ağam! Hele gel sen, şöyle yanıma otur. Ben başa soyduğum vakit, elbiselerime göz kulak ol!

Dedi. Ali Ağa, kuduruyordu. İsrar ediyordu:

— Çocuğum, sen delirdin mi?

İsrarlar para etmedi. Gayriihtiyarî Kvasoğlunun yanında oturdu. Başaltı güreşleri de bitti. Baş güreşleri cazgır çağırmağa başladı:

— Başa güreşecekler meydana!

Kvasoğlu soyunmuştu. Elbiselerini Ali Ağaya teslim etmişti. Kazan dibine gelirken Ali Ağanın elini öptü ve:

— Ağam! Bana dua et!..

Dedi. Ali Ağa, onun kazanacağına kat'iyen emin değildi. Korkuyordu ki devler onu kırıp dövüp meydanda bırakmasın.

Başpehlivanlar kazan dibine dizilmişti. Kvasoğlu, safları

yararak, pehlivanların ortasına geldi. Yabancı bir pehlivanın çıkageldiğini gören başpehlivanlar ve cazgır, söylenmeğe başladılar. Kvasoğlu, oralarda değildi. Pehlivanlar birbirlerine kulak ardi soruyorlardı:

— Kim bu?..

Kimsecikler bilmiyordu. Herkes dudak büküyordu. On binlerce seyirciden ibaret olan cemaat efradı da bu yeni pehlivani bilmiyordu. Onlar da birbirlerine söyleşiyorlardı:

— Kim bu acaba?

Hiç, meçhul bir pehlivan... Fakat vücudünden, kıvrak ve okkale bir pehlivan olduğu görülüyordu.

Cazgır eşleri bağlamağa başladı. Herkes cazgırın, yabancı pehlivani kiminle eş tutacağını bekliyordu. Fakat birdenbire Kvasoğlu ortaya çıktı. Cazgırın göğsüne dayandı. Ahaliye doğru bağırdı:

— Ben Süloyu tutacağım!

Bu sözü işitenler hayrete düştü. Yek tahtada Süloyu istemek büyük bir cür'etti. Saflar arasında kaynaşmalar oldu. Sorup soruşturuyorlardı:

— Kim bu be?..

Kimse bilmiyordu. Hancı Ali Ağa şaşırmişti. Olduğu yerden fırladı. Kazan dibine koştı. Kvasoğlunun yanına gelerek, bileğinden tuttu ve:

— Oğlum! Deli misin?.. Ne yapıyorsun?

Kvasoğlu, cevap verdi:

— Ağam, git, otur yerine!.. Seyret güreşi!.. Karışma bu işe!

Kvasoğlu, Sülonun yanına gidip kolundan tuttu. Ortalık allak bullak olmuştu. Birbirlerine soruyorlardı:

— Kim bu be?..

Er meydanı olduğu için küçük büyük yoktu. Kim olursa olsun, birisi gelmiş, meydan okuyordu. Olamaz denilemezdi. İsterse bacak kadar adam olmuş olsundu.

Sülo, Kvasoğluna bakıp gülüyordu ve hiç ehemmiyet ve kıymet vermiyordu. Diğer başpehlivanlar da aynı tavır ve fikirde idiler; hatta cazgır bile!

Nihayet cazgır, pehlivanları kibleye çevirdi. Dualarını yaptı. Pehlivanları takdim etmeğe ve menkıbelerini söylemeğe başladı. Sıra Sülo ile Kvasoğluna geldi. Herkes, bu yabancı pehlivanın ismini, cismini bekliyordu. Cazgır, Süloyu takdim etti ve menkıbesini okudu. Sülo için şunları söyledi:

— Sülo, başpehlivanlar başıdır. Meşhur Sülodur bu... Kün-tesi, çaprazı biamandır. Hele kazığı, soluksuzdur.

Cazgır, Sülonun menkıbesini tamamladıktan sonra, yabancı olan Kavasoglu'na dönerek:

- Oğlum, senin ismin ne?
- İbrahim...
- Nerelisin?
- Pomak diyarından...
- Kimlerdensin?
- Kavasın oğlu!..

Deyince, cazgır, derhal anladı. Çünkü Kavas, meşhur pehlivanlardandı. Sonra Kavasın oğlu İbrahimin Deliormanda, Filibede, Sofyada ve şurada burada yaptığı güreşler süzüle süzüle etrafa yayılmıştı. Hele Piç Mustafa ile yaptığı çetin musaraa Çorlu ovalarına kadar süzülüp gelmişti. Sülo da, Kavasın oğlunun bu menkıbelerini biliyordu, işitmişti. Fakat kendi ayarında bir pehlivan olmadığına da kanidi. Nihayet Kavasoglu,, daha delikanlı bir çocuk demektir.

Cazgır, yabancı pehlivanın ismini, cismini öğrendikten sonra, tehalükle bekleyen seyircilere seslendi:

— Ey ahali!.. Buna da Kavasın oğlu İbrahim derler...

Deyince, on binlerce halk birdenbire kaynaştı. Süloya meydan okuyan delikanlının kim olduğunu hemen anladılar. Kulaktan kulağa dolgunluğu olan ahali, birbirlerine:

- Ha!.. Şu Piç Mustafayı bozan!
- Şu, Kavasın oğlu be!..
- Fakat Süloyu yenemez be!..

Nihayet, büyük dedikodular içinde güreş başladı.

Sülo, hasmına hiç ehemmiyet vermiyordu. Hatta, peşrevini bile bir başpehlivan peşrevi olarak yapmadı. Şöyle üstünkörü bir çarpındı. Kavasoglu ise, sürek avından kaçan bir geyik çevikliğiyle meydan yerinde boylu boyunca sıçırarak çarpınıyordu. Çok güzel bir huzur peşrevi yapmıştı.

Cazgır, güreşi şöyle bağırıyordu:

— Güreş kıran kıranadır... Güreşe müdahale yasaktır... Tam Pomak usulü güreş olacaktır.

Esasen Pomak olan Kavasoglu, kırıcı güreşe alışkındı ve güreşi böyle yapmış, böyle öğrenmişti.

İki pehlivan, helâllaşmalarını yaptıktan sonra, (yağ güreşinde helâllaşma demek şöyledir: Pehlivanlar çarpındıktan sonra üç kere birbirlerinden ayrılarak ense ense gelirler ve bu üç ense gelişinden sonra güreşe başlarlar) güreş başladı. Sülo, hasmını enseden bağlamış, duruyordu. Küçük hasmına yapacağını kararlaştırmıştı: Ezecekti... Çabuk yenmiyecekti... Kıra kıra, eze eze güreşini alacak, onu bir daha kendisine ve başa meydan

okuyamayacak derecede berbat edecek ve körletecekti. Ondan sonra leşini yenerek salıverecekti. Bu usul, eski pehlivanların âdetiydi. Onlar, kendilerine meydan okuyanları birdenbire yemezler, saatlerce ezerler, kalplerini, ciğerlerini berbat ederler; sinirlerini ezerler, güreşlerini geri korlar; vücutlerini felce uğratarırlar, ondan sonra mağlûp ederledi. İşte Sülo da, bu usule tâbi olarak, Kavasoglu'nu bitirecekti.

Hancı Ali Ağa, kederliydi; garip bir çocuğun fena hale gelmesini istemiyordu. Elinden gelse, meydana çıkıp bağıracaktı:

— İbrahim!.. Pes et!.. Meydanı bırak!

Yine elinden gelse, Süloya yalvaracaktı:

— Sülo, şu babayığit, körpe ve güzel vücade kıyma!..

Fakat iş işten geçmişti. Bu aslan gibi delikanlı, kendisini bile bile aslanın pençesine ve ağzına atmıştı.

Kavasoglu, ilk elden hasmına hücum etti. Biperva bir de çapraza girerek Süloyu sürdü. Sülo, güç belâ hasmının elinden çaprazı söküp aldı. Fakat İbrahim'in hücumları durmuyordu. Süloyu, üstüste tehlikeye sokacak hamleler yapıyordu. Sülo, hasmının çok hızlı ve oldukça tehlikeli olduğunu görünce, kendi kendine güldü ve söylendi:

— Daha çocuk!.. Hızlı işte! Dur... Şimdi ben seni süt dökmüş kediye döndürürüm.

Sülo, azılı güreşine başladı. Sağlı sollu sıkı elenselerle ve iç, dış tırpanlarla budamacasına ve haincesine Kavasoglu'na girdi. Sülo, sanki balta ile ormana girmiş gibiydi. Küçük hasmını alttan üstten meşe ağacı budar gibi biçiyordu.

Kavasoglu, hasmının işi gaddarlığa döktüğünü bildiğinden, o da kırasıya ve tam Pomak usulü güreşe başladı. Süloya şiddetle mukabele ediyordu. O da sıkı elenselerle ve tırpanlarla hasmını sallamağa başladı.

Pomaklar, ezici ve kırıcı güreş nedir bilirdi. Onlar daha küçükken kahve önlerinde, babalarının ve köylülerinin önünde elbiselerile boğuşurlarken, bu usulü öğrenirdi. Ve yine Pomaklar bilirdi ki, büyük pehlivanlar, kendilerine meydan okuyanları tövbe ettirecek ve güreşini geri koyacak tarzda ezerlerdi.

İbrahim, Sülonun, kırıcı ve ezici güreşle kendisini bitap düşürme usulüne müracaat ettiğini gördü ve o da usulünü değiştirerek kırıcılığa başladı.

Sülo ne kadar kuvvetli ve azılı idiye, Kavasoglu da o kadar kuvvetli ve azılıydı. Sülo, yüz, yüz yirmi okkalık buğday çuvallarını öküz arabasına bohça gibi kucaklıyarak atar ve yerleştirirdi ve yine yüz, yüz yirmi okkalık buğday çuvallarını öküz

arabasının üzerinden aşırarak bir yandan bir yana atardı.

Sülo bu derece kuvvetli olmakla beraber, Kvasoğlu da ondan aşağı kalmazdı. Kvasoğlu, bir harman taşını kucakladığı gibi bir yandan bir yana götürür ve bir öküz arabasının üzerinden aşırırdı. Civar köylerde değirmen taşlarını kolaylıkla yerine koymak için Kvasoğlunu çağırırlardı. O, beş on kişinin sürükleyip götüreceği taşları, kucakladığı gibi, yerinden alıp istediği yere koyardı.

Yani, Sülo ne derece kavi ve çetinse, genc Kvasoğlu da o derecede zor bazı idi. Sülo, yumruk vurur gibi elenseler çekiyordu. Bir aralık Kvasoğlu, hasmına daldı, paçaları bulamadı. Bundan istifade eden Sülo, Kvasoğluna zehir gibi bir boyunduruk vurdu.

Sülo, hasmını boyundurukla sürüyordu. O derece sıkı boyunduruk vurmuydu ki, Kvasoğlunun nefesi kesilmişti. Gözleri anadan doğma dışarı fırlamıştı.

Sülo hasmını, boynuna ip takılmış yaban keçisi gibi sürüküyor ve boyundurukla altına almağa çalışıyordu. Kvasoğlu, hasmının boyunduruğundan kurtulamıyacağını anlayınca, nihayet dizlenerek yere yattı. Bunun üzerine Sülo, boyunduruğu birdenbire çözerek hasmının ardına fırladı ve kemaneledi. Bir an bekledikten sonra birdenbire Kvasoğlunun üzerine atladı. Ayaklarını kasıklarına geçirerek hasmın kollarını önünden çevirdi. Bu suretle kurt kapanına gidiyordu.

Kvasoğlu, kurt kapanına gireceğini anlayınca birden toparlandı ve dikildi. İki kuvvet karşı karşıya gelmişti. Sülo, hasmına ağır basmış olsaydı, muhakkak onu uzatır ve kapana gidebilirdi. Fakat hasmı eğip uzatamadı, bilâkis hasmın üzerinde kalarak tehlikeye girdi.

Kvasoğlu kıcını havalandırarak Süloyu bir manevra ile öne düşürdü. Şimdi Sülo, alta düşmüştü. Sülo, dört elli, kaçıp kurtulmak istedi. Fakat Kvasoğlu, peşinden yetişti, kisbetin arka kasnağından yakaladı ve çekti, önüne oturttu Süloyu...

Sülo, pehlivan adamdı. Hasmın kurtuluşuna ve üste de kendisinin alta düşüşüne hayret etmekle beraber kendini kaybetmedi. Derhal dönerek Kvasoğlunun kisbet kasnağına takılan kolunu budadı ve dikilerek ayağa kalktı. Kalkar kalkmaz da cırpınarak narasını savurdu:

— Hayda kızan bel!..

Sülonun bu narası manidardı. Kvasoğluna şunları demek istiyordu:

— Sen beni altında tutamazsın!

Kvasoğlu, Sülonun narasına cevap vermedi. O, sakın bir

tavırla güreşe devam etti. İki pehlivan ayakta birbirlerini tekrar hırpalamağa başladılar. Fakat Kavasoglu, yediği boyunduruğun acısını çıkarmağa çalışıyordu. Fırsat kolluyordu. Beş on dakika boğuşmadan sonra bu fırsat da çıktı. Sülo, Kavasogluna iki paça girmişti ve pençelerini, parmaklarını paçalara geçirmişti. Bu hareketiyle hasmını bir elde yenecekti.

Kavasoglu, tehlikeyi görünce, boyunduruğu vurdu. Tam bir Pomak boyunduruğu takmıştı. Buna Pomaklar zoğlu boyunduruk derlerdi. Boyunduruğu vurduktan sonra, baş parmakla hasmın köprücük kemiğinin boşluğuna olanca kuvvetle basardı. Bu basış hasmın iflâhını, nefesini keserdi.

Sülo, zogu yiyince birdenbire gevşedi. Bütün sinirleri bir anda kuvvetten düştü.

Kavasoglu, paçalarını kurtarmak için, olanca kuvvetiyle zoğladı. Boyunduruk dolamasiyle de ezdi. Lâkin çok inatçı olan Sülo, ölüm halleri geçirdiği halde, paçaları bırakmıyordu. Bunu bir izzeti nefis meselesi addediyordu.

Sülo, son bir gayretle hasmını paçalardan kaldırıp sürerek maglûp etmeğe çalışıyordu. Nihayet Kavasoglunun paça bağları koptu. İki paça keçe bentleri Sülonun elinde kaldı. Bu suretle Sülo, kozunu kaybetmiş oldu. Kavasoglunun elinde boyunduruk vardı. Etraftan bağrıştılar;

— Bırak güreşi!

— Paçalarını bağla!..

Kavasoglu, aldırmiyordu. Kıran kırana güreşte pehlivan, istemezse paçalarını bağlamazdı. Kavasoglu, hazır boyunduruk eldeyken hiç paçalarını bağlamak için azılı hasmını serbest bırakır mıydı?

Süloyu tutanlar, durmadan bağırıyorlardı:

— Bırak güreşi be!..

— Bırak!..

Kavasoglu, boyundurukla hasmını sürümekle devam ediyordu. Öldüresiye bir savaştan sonra zorla Süloyu altına aldı. Ve boyunduruğu bırakarak, hemen bir sıçrayışta, kemaneye geçti.

Kavasoglu, Sülonun yapamadığını yapmak istiyordu. Boyunduruk acısını çıkarmıştı. Üste de, Sülonun yaptığı gibi, hasmını altına almıştı. Etraftan daha hâlâ bağırıyorlardı.

— Paçalarını bağla!..

Kavasoglu, hasmına nefes aldirmek istemiyordu. Eğer paça bağlamağa kalkarsa, beş on dakika istirahat olacaktı. Kavasoglu, bağırmalara aldırış etmedi. Nihayet paçalarını bağlamak, kendi aleyhinde olan bir şeydi!

Paçası bağlı olmıyan bir pehlivanın, hasmına karşı paçaları açık demekti. Bu zarar, daha ziyade Kavasogluna raci idi. Sülo, paçaların açık olmasından mükemmelen istifade edebilirdi.

Bağırmlar yine başladı:

— Bağla paçalarını!

Bunun üzerine Kavasoglu da, bağırıp mukabele etti:

— İyi ya!.. Serbestçe tutsun paçalarımndan!..

Bunlar olup biterken, birdenbire Kavasoglu hasmının üzerine sıçradı. Bir dolanıŖta ve budayıŖta hasmını basarak ve uzatarak kurt kapanına girdi. Sülonun yapamadığını Kavasoglu bir elde yapmıŖtı.

Kavasoglunun bu kapan oyunu müthiŖ oldu. Hasmını ırtlağından yıarladı ve çevirmeğe koyuldu. Bir yandan da üzerine yüklenerak ezmeğe başladı. Sülonun burnu yere sürünüyor-du.

BođuŖma o derece gaddarcasına oldu ki, hariçten bilâihtiyar bađırıŖtılar:

— E!.. Gaddarlıktır bu...

— Ezme be!..

Kavasoglu ezdikçe ezdi. Fakat hasmını çevirip mağlûp edemedi. Nihayet Sülo, doğrulup dizlenebildi. Hasmını kic kılıçığıyele üzerinden atıp önüne düŖürmeđe tevessül etti.

Kavasoglu birdenbire hasmın üzerinden sıçırarak ayağa kalktı ve kaçtı. Çırpınarak narasını savurdu:

— Hayda Sülo be!

Kavasoglu paçalarını unutmuŖtı. Bu, Sülonun işine gelirdi. Fakat hancı ve kahveci Ali Ağa, avazı çıktığı kadar bağırdı:

— İbrahim!.. Paçalarını bağla oğlum!..

İbrahim, o derece hızlanmıŖtı ki, bağırtıların farkında bile değildi. Nihayet Ali Ağa, meydana uğradı ve Kavasoglunun karŖısına gelerek bağırdı:

— Paçalarını bağla oğlum!..

Bunun üzerine Kavasoglu hasmından ayrıldı. Kazan dibine giderek paçalarını tazelemeğe başladı. Ali Ağa da yanında idi. Sülo meydana bir aŖađı bir yukarı dolayıp duruyordu. Fakat rengi sapsarı olmuŖtu. Düşünceliydi.

Kavasoglu paçalarını bağlaraken Ali Ağa soruyordu:

— Oğlum! Bu herife çok girme! Brak o girsin sana!..

Kavasoglu mukabele etmedi. O, yapacağını biliyordu. Mukabele etmemek daha fena idi. Çünkü Sülonun kuvvetine karŖı yetecek kuvveti vardı. Kavasoglu çabucak paçalarını bağladı ve meydana yürüdü. Çırpınarak hasmile karŖılaŖtı. GüreŖ tekrar başlamıŖ oldu.

Seyirciler birbirleriyle konuşuyordu:

- Ulan! Bu Kavasın oğlu yamanmış be!..
- Sülo, hayatında hiç böyle zilgit yememişti.
- Bakalım ne olacak!..
- İster misin Sülo mağlûp olsun?

Bundan sonra güreş çok sürmedi. Kvasoğlu hasmını sıkı bir çaprazla sürdürdü. Sülo, bu zorlu çaprazdan bir türlü ne sıy-
rılabilirdi ve ne de budayabilirdi.

Kvasoğlu, heyecanlı bir sürüşle hasmını seyircilerin oldu-
ğu saflara kadar getirdi. On binlerce seyirci ayağa kalkmış akı-
beti bekliyordu.

Kahveci Ali Ağa bağıırıyordu:

- Ha oğlum!..
- Yetiştir çengeli!..
- Dayan kösteği!..

Kvasoğlu hasmına çengeli yetiştirdi. Çengeli yiyen Sülo,
kaidesinden kopmuş bir heykel gibi uçarak, sırtüstü yere dü-
şüp mağlûp oldu. Kvasoğlu, dikilerek galibiyet temennasını
bastı. On binlerce kişi bir anda çuşuhuruşa geldiler. Ve hep bir
ağızdan hayretle bağırıştılar:

— Aferin Kavasın oğlu be!

Hayatında bir kere dahi olsun mağlûbiyet görmemiş olan
Sülo, olduğu yerden kalktı. Hiç temkinini bozmadı. Kvasoğlu-
nun yanına giderek, alnından öptü, sırtını okşadı ve şunları söy-
ledi:

— Aferin sana, pehlivan!.. Bizden güreş geçmek üzeredir.
Ne de olsa yaş kırka merdiven dayadı. Meydan senin olsun bun-
dan sonra... Fakat seninle bir güreş daha yapmak isterim.

Dedi.

Kvasoğlu da Sülonun elini öptü. Hürmet ederek meydan-
dan çıkardı.

*
**

Kvasoğlu İbrahimin koca lâfzı ve lâkabı sonradan takıl-
mıştır. Çünkü Sultan Azizin İbrahim isminde iki başpehlivanı
vardı. Bu sebeple en eskisi olan Kvasoğluna Koca İbrahim de-
nirdi. Ötekinin ismi ise Kara İbo idi.

Kvasoğlu, Süloyu mağlûp ettikten sonra korkunç bir adam
oldu. Her ne kadar Sülonun yaşı biraz geçkin idiyse de onu o
zamanlar mağlûp eden yoktu.

Kvasoğlunun meramı, Edirnedden ta İstanbula kadar etrafı
budayarak yürümektir. O vakitler İstanbulla Edirne arasında
müthiş pehlivanlar bulunuyordu ve İstanbulda ise daha azılı-

ları vardı. İşte Kavasoglu kuvvetini ve talihini denemek için İstanbula doğru yürüyecekti.

O vakitler; Çorlu, Çatalca, Silivri, Gelibolu, Hayrabolu gibi yerlerde başpehlivanlar bulunurdu.

Kavasoglu, bu geçitleri birer birer delerek geçti. Kavasoglu-nun Edirne ile İstanbul arasında kimlerle gurestiginini maalesef bilmiyoruz ve o vakit bu civarda olan pehlivanlardan da bihaberiz.

Kavasoglu, Edirnedan Akpinara kadar geldi. Onu ancak Çiftalanda buluyoruz ve bu guresini biliyoruz. Çiftalan, Karadeniz sahilinde, Kilyosa yakın bir yerdedir ve Belgrat ormanlarının bittigi bir mahalde, şirin bir köydür.

Sultan Aziz devrinde Çiftalan bir köy degildi. Orada Sultan Aziz Vezirlerinin ve haremağalarının hayvanları vardı ve bu hayvanlara bakan adamları mevcuttu. Burada koç hayvanları, dövüş horozları beslenirdi. Malûm olduğu üzere Sultan Aziz horoz, koç dövüşlerine düşküdü. Bu sebeple vezirleri, paşaları, ağaları da efendilerine uyarak koç, horoz beslerlerdi. Çiftalanda vezirlerin, ağaların koç besleme yerleri vardı. Burası küçük bir yerd. Köy olmuş vaziyette degildi. Bugün Çiftalan küçük bir köydür.

İşte Kavasoglu, Akpinar üzerinden İstanbula gelirken, Çiftalana düştü. Orada bir kahveye misafir oldu. Kahveci Murat Ağa isminde bir Arnavuttu.

Murat Ağa, kisbet zenbili omuzunda bir pehlivan geldiğini görünce sordu:

- Oğlum, sen pehlivan mısın?
- Eh!.. Biraz...
- Nerelisin?
- Balkanlardan...
- Pomak mısın?
- Evet!..
- Nereden nereye gidiyorsun?
- Memleketten çıktım, İstanbula gidiyorum...
- Güreşe güreşe mi geldin buraya kadar?
- Evet ağam!
- Aferin sana!..

Demişti. Fakat Murat Ağa, Kavasoglunun bir başpehlivan olduğunu bilmiyordu ve onu ancak büyük orta pehlivanı olarak almıştı. Bu sebeple memleketinden Çiftalana kadar nasıl gelip kimlerle gurestiginini sormamıştı. Zaten o vakitler Kavasoglu tanınmış bir pehlivan degildi. Yalnız Edirne Sarayıçinde meşhur Süloyu mağlûp ettikten sonra yavaş yavaş namı etrafa dağıl-

mağa başlamıştı. Bu da çok yakın bir hâdise olduğundan namı şümüllü bir surette ağızlara düşmemişti.

Murat Ağa, Kavasoglunu misafir etti. Ona iyi baktı. Kavasoglu birkaç gün Çiftalanda kalarak istirahat edecek, ondan sonra Kısırkaya ve Kilyos tarikiyle Sarıyere inecekti. Oradan da pazar kayıklarıyla İstanbula gelecekti.

Kavasoglunun geldiğinin ikinci günü, Çiftalana bir haber geldi:

— Sultan Azizin maiyeti ve haremağaları Çiftalana gelecekler... Güreş yaptıracaklar.

O vakitler Padişahın ağaları ve paşaları birbirleriyle iddiaya giriştiler, pehlivanları arasında iddiah güreşler yaparlardı. Ve bu güreşleri de ekseriyetle Çiftalanda icra ederlerdi.

Çiftalan bir mesire yeri olduğundan, hem birkaç gün kalıp yer içerler, ve hava alırlar ve hem de, koç, horoz, pehlivan güreştirirlerdi. İşte bu sefer de bu yolda geleceklerdi.

Murat Ağa, Çiftalana pehlivanların geleceğini haber alınca, Kavasoglu'na şunları söyledi:

— Oğlum! Yarın İstanbula gidecek misin?

— Evet ağam! Allah sağlık verirse, yarın sabah, namazdan sonra yola çıkacağım...

— Gel gitme... Bir iki gün daha kal... İstanbuldan başpehlivanlar gelecek ve burada güreşecekler. Belki Padişahın başpehlivanları da gelir... Onları da görürsün. Bir daha böyle bir güreş göremezsin. Kal burada, ben bakarım sana!..

Bu habere, Kavasoglu sevindi. Tam ayağına gelmiş bir düğün dernekti. Soyunup o da güreşirdi. Murat Ağaya sükûnetle cevap verdi:

— Pekâlâ ağam! Teşekkür ederim.

Kavasoglu, her akşam yatarken yağlanıp oğunuyordu. Bu oğunmayı, ekseriyetle Murat Ağa yapıyordu. Hatta bir keresinde:

— Oğlum! Çok güzel vücudün var... İnşallah başpehlivan olursun!

Demişti, Kavasoglu, şahsiyetini belli etmemek için, sükût etmişti. Murat Ağa, ona ismini sorduğu zaman, yalnız:

— İbrahim...

Diye mukabele etti. Murat Ağa da onu, İbrahim pehlivan diye çağırıyordu. Ve arada sırada şu nasihati veriyordu:

— Oğlum! İstanbulda küçük pehlivanlar geçinemez... Orada başpehlivanlar yaşar... Küçük pehlivanlara ekmek yoktur. Nene lâzım senin İstanbul... Git Rumelinde dolaş!..

Kavasoglu, Murat Ağaya söyle cevap vermişti:

— Hemşerilerim var İstanbulda... Daha ziyade onlar için gidiyorum.

Diyerek lâfı kesmişti. Kvasoğlu, sabırsızlıkla başpehlivanları bekliyordu. Nihayet ağalariyle, paşalariyle büyük bir kabile halinde çıkageldiler. Çadırlar kuruldu. Kuzular şişlere geçirildi. Dernek safasını buldu. Kvasoğlu, merak içinde idi. Murat Ağaya soruyordu:

— Şu pehlivan kim?.. Şu kim?..

Murat Ağa, birer birer sayıyordu. Kvasoğlu, yalnız bir tanesini sormamıştı. Çünkü o, nazarı dikkati celbedecek bir pehlivan değildi: O da meşhur Arnavutoğlu idi. Sultan Azizin hamlacıbaşısı ve başpehlivanıydı.

Arnavutoğlu, altmış altı okkalık, küçük yapıda bir adam olduğu için Kvasoğlu onu pehlivan yerine koymamıştı. Hiç o çapta başpehlivan olur muydu?

Kvasoğlu, Murat Ağaya birer birer sorgularını yaptı ve bitirdi. Murat Ağa, Arnavutoğlunun sorulmadığını hissedince:

— İbrahim be!.. More şu haremağasının yanında oturanı neye sormadın be?..

Diye gülerik mukabelede bulundu. Kvasoğlu da:

-- Kim o?.. Uşak mı?..

— Yok be!.. Ne uşak!.. Pehlivan be!..

Deyince şaşırıldı ve:

— Ne pehlivanı? Küçük orta pehlivanı mı, deste mi?

— Bak hele!.. More o, Padişahın başpehlivanı... İmparatorluğun başpehlivanı...

— O mu?..

Diye; Kvasoğlu hayretlere düştü. Fakat Kvasoğlu, herkes gibi, Arnavutoğlunun ismini, şanını, şöhretini işitmişti. Arnavutoğlunun şöhretini koca Osmanlı İmparatorluğunda bilmiyen var mıydı?.. Osmanlı İmparatorluğunun emrinde ve idaresinde olan Tunusta, Trablusta, Cezayirde, Mısırdaki, Bağdatta, Basrada, Bosna-Hersekten İstanbula kadar Arnavutoğlunun namı söylenirdi. Kvasoğlu:

— O mu?..

Diye hayret edince Murat Ağa:

— Bire more o Arnavutoğlu be!

Dedi. Bunun üzerine Kvasoğlu sustu. Hayranlıkla Arnavutoğlunu seyre daldı ve bu tesadüfe memnun oldu. Çünkü ona karşı çıkarak meydan okuyacaktı.

*
*

Güreş kuruldu. İddialı baş güreşlere girecek pehlivanlar

meydana çıktı. Fakat bu güreşler başlamadan evvel küçük pehlivanlar meydana çıkıp güreştiler. Çiftalanda güreş olacağını haber alan küçük pehlivanlar etraftan gelirlerdi.

Kavasoglu bir tarafta oturmuş, küçük güreşleri seyrediyordu. Murat Ağa, güreş gecesi ona şunları söylemişti:

— Oğlum! Sen de çık güreş... İstersen büyük ortaya, istersen küçük ortaya... Mağlûp dahi olsan, parsadan çok para alırsın... Bütün paşalar, ağalar, beyler burada... Bol para verirler.

Deste güreşlerinden sonra küçük orta güreşleri başlamıştı. Kavasoglu yerinde oturuyordu.

Murat Ağa, İbrahim'in küçük orta güreşine çıkmadığına hayıflanmamıştı... Büyük ortaya çıkabilirdi.

Nihayet büyük orta güreşleri başladı. Murat Ağa, İbrahim'in kazan dibine soyunup çıkmadığını görünce telâşlandı. Zannetti ki, hiç güreşe çıkmıyacak... Hemen olduğu yerden fırladı... İbrahim'in yanına gelerek:

— Oğlum, neye soyunmadın?.. Haydi çabuk soyun, kisbetini tak ayığına... Yenilsen de beş on para parsa alırsın!

—

— Haydi durma!

Diye emredince, Kavasoglu:

— Ağam! Dur bakalım hele! Elbet de soyunuruz!

Bundan başka güreş yok ki oğlum!

— Neden yok?

— Var amma, başaltı, baş güreş!

—

— Haydi, soyun!..

—

Kavasoglu susuyordu. Ne söyleyeceğini bilmiyordu. Murat Ağa, Kavasoglunun yanına oturdu ve söylenmeğe başladı:

— Beş on para alırdın oğlum!.. Yenilsen de ne olurdu?

—

Kavasoglu, sükütu ihtiyar etti. Murat Ağa, fazla ileri varmadı. İbrahim'in mağlûp olurum diye meydana çıkmadığına kani oldu. Üstelemedi. Güreşleri seyre daldı.

Büyük orta güreşleri de bitti. Sıra başaltı güreşlerine geldi. İbrahim oturuyordu. Murat Ağa:

— Ah, keşke büyük ortaya çıkaydın İbrahim. Beş on para alırdın!

Diye söyleniyordu. Murat Ağanın aklından, İbrahim'in başaltına, başa çıkacağı kat'iyen geçmiyordu.

Başaltı güreşleri de bitti. Sıra baş güreşlere geldi. Asıl iddialı güreşler bunlardı. Arnavutoğlu soyunmuştu. O, güreş yap-

miyacaktı. Bir arkadaşıyla idman oynaşı yapacaktı. O sıralarda Arnavutoğlu, kırk yaşlarında vardı. Yani güreş yavaş yavaş kendisinden geçiyordu. Lâkin, böyle olmakla beraber daha hâlâ onu yenecek kimse yoktu.

Başpehlivanlar soyunmağa başlarken Kvasoğlu da soyunmağa başladı. Murat Ağa, İbrahimin soyunmağa başladığını görünce, gözlerini dikerek:

— Ne o? Neye soyunuyorsun kızan be?

Diye şaşkın şaşkın sordu. İbrahim de soğukkanlı bir eda ile:

— Güreşmek için...

— Sen deli mi oldun, oğlum?

— Ağam! Sen, şu benim elbiselerime bak!.. Al şu saatimi de... Seyret güreşi.

— Aman oğlum! Ezerler seni!

Demeğe kalmadı, yürüdü, meydana ve kazan dibine geldi. Doğruca Arnavutoğlunun yanına gidip durdu. Bu kadar paşalar, ağalar hayrete düştüler. Birbirlerine sormaya başladılar:

— Bu, kim?

— Nereden çıktı bu?

Kimsecikler bilmiyordu. Birbirlerine:

— Bilmem!.

— Kim acaba?..

Başpehlivanlar Kvasoğlunu süzüyorlardı. Arnavutoğlu oralarda değildi. Anlaşılmıştı ki, Arnavutoğlundan güreş istiyordu. Yanına gidip durması meydan okumaktı. Bu hali gören cazgır şaşırdı. Çünkü Arnavutoğlu, ciddi güreş yapmak için meydana çıkmamıştı. Bunun da sebebi, Arnavutoğluna akran başpehlivan olmadığıydı. Eğer Arnavutoğluna akran ve o ayarda pehlivan olmuş olsaydı, hiç şüphesiz güreşecekti. Olmadığı için o baş yapmıyacaktı. Fakat şimdi birisi türemişti ve yanına gelip durarak meydan okumuştı.

Cazgır, Kvasoğlunun yanına gelerek:

— Oğlum! Güreş mi yapacaksın?

— Evet!..

Dedikten sonra, Arnavutoğlunun bileğinden tutarak:

— Bu pehlivanla güreşeceğim...

Dedi. Cazgır, bu meydan okuyuşu hiç de hayretle karşılamadı. Olabilirdi. Er meydanaıydı. Bu acemi köylü pehlivanı belki de Arnavutoğlunu ufacak gördüğünden dolayı ona meydan okumuş bulunuyordu. Cazgır kendi kendine düşünceye vardı:

— Belâsını buldu... Bir elde yenilir, aklı başına gelir...

Arnavutoğlu, hiç ses çıkarmıyordu. Ağalar, paşalar, beyler

hayret içindeydiler. Murat Ağa, şaşkın bir haldeydi. Yanındakiler Murat Ağaya soruyorlardı:

- Murat Ağa, kim bu be?..
- Bilmiyorum... Pomakmış...
- Adı ne?
- İbrahimmiş...
- Baş güreşçi mi bu?
- Yok be!
- Hiç bir şey söylemedi mi sana?
- Hiç!..

Murat Ağa da onlar gibi meçhuller içindeydi. Hulâsa, cazgır, eşleri bağladı ve Arnavutoğlu ile Kavasoglunu da eşledi. Pehlivanları kibleye çevirip dualarını yaptı. Menkıbelerini okudu. Kavasoglunun ismini cismini bilmediği için, halka takdim etmek üzere ona sordu:

- Nerelisin?
- Deliorman kıyısından...
- İsmi ne?
- Kvasoğlu İbrahim!..

Bu söz, cazgırı aydırdı. Çünkü Kavasbaşıyı bilmiyen yoktu. O da eski başpehlivanlardandı. Kvasın oğlunu işitenler birden kulak kabarttılar. Bazıları da Edirne güreşini haber almışlardı.

Her ne hal ise, sıkı bir güreş başladı. Arnavutoğlu, Sülodan daha pehlivandı. Lâkin Arnavutoğlunun çelik yay gibi vücudu, harikulâde ustalığı, her pehlivanın fevkindeydi. Arnavutoğlu Süloyu yenmişti.

Arnavutoğlu, İbrahime bir şey yapamıyordu. Bütün ustalıkları, hasmının ustalıkları önünde kırılıyordu.

Fakat İbrahim de Arnavutoğluna bir şey yapamıyordu. İki pehlivan tam ustaca güreştiler.

Güreş başlıyalı iki saat olduğu halde İbrahim demir gibiydi. Bu hal bütün saray bendegâmını telâşa düşürdü. Birbirlerine sormağa başladılar:

- Ya, Arnavutoğlu mağlûp olursa?
- Eyvahlar olsun... Efendimize ne cevap veririz sonra?..

Evet, eğer Arnavutoğlu mağlûp olursa, Sultan Aziz gazaba gelirdi. Kendi haberi olmadan başpehlivanının yenilmesi, mühim bir hâdise teşkil ederdi. Bu sebeple, saray bendegâmı arasında telâş başlamıştı. Görülmüştü ki, Kvasın oğlu İbrahim, Arnavutoğluna mükemmelen karşı koyuyordu. O devirde hiç bir pehlivanın karşı koyamadığı Arnavutoğluna Kvasoğlu karşı koymuştu.

Kahveci Murat Ağa, hop oturuyor, hop kalkıyordu. Kavasoglu, kendi pehlivanıymış gibi benimsemişti. Yanındakilere: — Gördünüz mü pehlivanımı?..

Güreşi iki buçuk saati geçmişti. Saray bendegânının da telaşı artmıştı. Bir aralık paşalardan biri şunları söyledi:

— Güreşi berabere ayıralım. Ne olur ne olmaz... Maazallah bir mağlûbiyet olursa efendimiz bizi sürer...

Bunun üzerine güreşi berabere bırakmağa karar verdiler. Cazgır ortaya çıkıp pehlivanları ayırdı. Kararı tebliğ etti. Fakat bu kararı ne Arnavutoğlu, ne de Kavasoglu kabul etmedi. Bilhassa Arnavutoğlu seslendi:

— Karışmayın!.. Güreş yenişinciye kadar!

Nihayet haremâğaları, paşalar, beyler ortaya çıkarak bin müşkülâtla güreşi berabere ayırdılar. Çünkü başlarına belâ gelecekti.

**

Güreşte Mahmut Celâleddin Paşanın kâhyası da vardı. Kavasın oğlunu beğenmişti. Güreşten sonra arabasına alarak İstambula getirdi. Paşanın konağına misafir etti. Pehlivan paşaya takdim edecekti. Çünkü paşa da meraklıydı. Paşanın birçok başpehlivanları ve pehlivanları da vardı.

Kavasoglu, geldiğinin sabahısı, oturduğu odadan bahçeye bakıyordu. Bahçede paşanın pehlivanları vardı. Bunlar, bir çeki taşıyı bir yerden bir yere kaldırıp götürerek kuvvet müsabakası yapıyorlardı. Pehlivanlar neden sonra müsabakalarını bırakarak bahçeden çekildiler. Kavasoglu, kâhyaya müracaatle:

— Ağam, müsaade ederseniz ben de kaldırayım şu taşı!.. Dedi.

Kâhya:

—Hay hay, oğlum!

Diye müsaade edince, Kavasoglu bahçeye çıktı. Taşı kavradığı gibi alıp tâ uzakta bulunan sokak duvarının yanına götürüp bıraktı. Bunu gören kâhya ve pehlivanlar hayrete düştüler. Pehlivanlardan biri bahçeye çıkarak taşı aldığı gibi yine eski yerine getirdi.

Hulâsa, yarış başlamış, Kavasoglu kendini göstermeğe yüz tutmuştu. Bu sıralarda Mahmut Celâleddin Paşa, haremnden selâmlığa inmişti. Kâhya, paşaya çıkarak, yeni getirdiği pehlivandan bahsetti. Arnavutoğlu ile Çiftalanda yaptıkları güreşi de anlattı ve mabeyn erkânının telaşa düşerek nasıl beraberliğe gittiklerini de arzetti. Kâhya taş meselesini de arzetti. Bunun üzerine Mahmut Celâleddin Paşa şu emri vardı.

— Taşı kaldırsın da göreyim!

Kavasoğlu bahçeye çıktı. Taşı gerisingeriye getiren ve kendisine meydan okuyan pehlivana içerlemişti. Paşadan da emir gelince, taşa yapıştı, kucakladığı gibi duvarın dibine götürdü; omuzladığı gibi duvardan aşırıldı ve sokağa attı.

Kavasoğlunun bu harikulâde hareketi Mahmut Celâledin Paşanın hoşuna gitti. Başpehlivanlarından biriyle güreştirdi. Kavasoğlu hasmını yarım saat içinde mağlûp etti. Bu galibiyet gösterdi ki, Kavasoğlu yüksek bir pehlivandır. Bunun üzerine paşa, arabasına binerek saraya gitti. Kavasoğlunu Sultan Azize takdim etti. Yalnız, Arnavutoğlu ile olan Çiftalan güreşini, ne olur ne olmaz diye arzetmekten çekindi. Çünkü Padişah gazaba gelerek mabeyn erkânını sürebilirdi.

Sultan Aziz, Mahmut Celâleddin Paşaya sordu:

— Nasıl bir pehlivan acaba?

— Efendimiz, meşhur Süloyu yenmiş...

— Ya!..

— Başpehlivan Ahmet kulunuzu da yarım saat içinde yendi.

Deyince, Sultan Aziz, Kavasoğlunun saraya getirilmesini emretti. Çünkü paşanın başpehlivanı Ahmet, Sülo ayarında bir pehlivandı. Arnavutoğlu ile üç güreşi vardı. İkisinde berabere kalmış, birisinde mağlûp olmuştu. Böyle bir ayarda olan pehlivanı yarım saat içinde yenmek müthiş bir şeydi.

Kavasoğlu saraya geldiği zaman Seryaver Halil Paşa ile karşılaştı. Padişah, Kavasoğlunun Arnavutoğlu ile güreşmesini irade etmişti. Halil Paşa, Kavasoğluna:

— Oğlum! Hazırlan!.. On beş gün sonra Arnavutoğlu ile güreş tutacaksın!

Deyince, Kavasoğlu:

— Paşam!.. Yine berabere ayırmasınlar güreşi...

Diye mukabelede bulundu. Paşanın Çiftalan güreşinden haberi yoktu. Bu sözleri işitince, hayrete düştü ve sordu:

— Oğlum!.. Sen Arnavutoğlunu tanıyor musun? Onunla güreşin var mı?

Kavasoğlu meseleyi birer birer anlattı.

Paşa, çok zeki bir adamdı. İşi kavradı. Efendimize duyurmadıklarının sebeplerini sezdi. Kavasoğluna:

— Oğlum!.. Bu lâfı bir daha, bir yerde söyleme!.. Böyle şey olmaz...

Diyerek, Kavasoğluna iltifat ederek yolladı.

Kvasoğlunun Arnavutoğlu ile huzur güreşi Dolmabahçe sarayının Camlıköşk bahçesinde olmuştur.

İki pehlivan tam altı saat boğuşular. Müthiş ve heyecanlı bir güreş yaptılar. Fakat genç ve dinç olan Kvasoğlu İbrahim, kırk yaşında olan hasmı Arnavutoğlunu değil yenmek, bir türlü bozamıyordu bile...

Akşam oldu, sular karardı. Sultan Aziz, iki pehlivanın yenemeyeceğini anlayınca, berabere ayrılmasını irade etti. Bu altı saatlık güreş, çok ustalıklı olmuştu. İhtiyar Arnavutoğlu, İbrahim'e karşı bütün maharetini ortaya koymuştu.

Sultan Aziz, bir iki ay sonra, Arnavutoğlu ile Kvasoğlu Koca İbrahimi bir kere daha güreştirdi. İki pehlivan bir altı saat daha boğuşular; birbirlerini yenemediler.

Zaten Arnavutoğlu namağlûp bir pehlivandı. Bu müthiş pehlivan, namağlûp olarak dünyaya gözlerini yumdu.

Sultan Aziz, Kvasoğlunu beğenmişti. Onu sarayına aldı. Arnavutoğlundan gün güne pehlivanlık geçiyordu. Onun yerine Kvasoğlu kaim olmağa başladı. Kvasoğlu, Arnavutoğlundan sonra Sultan Azizin başpehlivanıdır. Aynı zamanda da şam-dancibaşısıdır.

Kvasoğlu Koca İbrahim'e ihtiyarlığında sormuşlar:

— Usta!.. Hayatında en iyi pehlivan olarak kimi tanıdın?

O da, hiç tereddüt etmeden, şu cevabı vermiş:

— Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, biz hepimiz hamalız ve hamaldık... Asıl pehlivan Arnavutoğludur.

Koskoca Kvasoğlu bile, hasmı Arnavutoğlunu takdir etmişti ve onun pehlivanlığını, kendilerinin hamal olduğunu söylemişti. Bu, doğrudur. Altmış altı okkalık Arnavutoğlu, eşsiz bir yaradılışa malikti. (1)

**

Kvasoğlu Koca İbrahim'in Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekirle de güreşi vardır. Bu güreş tesadüfi olmuştur. (2).

Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekir, aslen Sivastlıdır. Müthiş bir pehlivan olan Kazıkçı, karakucak başpehlivanlarından. Rumeliye geldiği zaman, yağ güreşi nedir bilmezdi. Tıpkı Keçeli pehlivan gibiydi.

Akkoyunlu Bekir, 1270 Sivastopol muharebesinde topçu askeri oldu. Serdarı Ekrem Ömer Paşa maiyetinde emir çavuşlu-

(1) Arnavutoğlu'nu okuyunuz. Kitabı neşrolunmuştur.

(2) Kazıkçı Kara Bekiri okuyunuz. Bu güreşi tafsilâtle orada bulacaksınız ve kazıkçının derecesini göreceksiniz.

ğunda bulundu. Kahramanlığıyla, pehlivanlığıyla orduda şöhret kazandı. Harpten sonra Varna kalesine geldi. Orada askerliğini yapmağa başladı.

Akkoyunlu, yağ güreşini bilmediği halde, Deliormanda onu kimse yenemedi. Sonra yağ güreşini öğrendi ve namağlûplar sırasına girdi. Kazıkçı lâkabını Deliormanda kazanmıştır. Kazık diye yağ güreşinde bir oyun vardır. Bekir, bu oyunla hasımlarını yenerdi ve bir pehlivana kazık vurdu mu alttan kalkamazdı. İşte bundan ötürü lâkabı Kazıkçı kaldı.

Kazık oyunu şöyledir: Alta düşen bir hasmın kisbetinin arka kasnağından elini sokup olduğu yerde tesbit etmek.

Kazıkçı, Deliormanda evlenmiştir. Çoluk çocuk sahibi olmuştur. Askerliğini bitirince Sivasa dönmüştür. O vakitler askerlik müddetleri uzundu. Yedi, sekiz sene, on sene askerlik yapılırdı.

Kazıkçı yağ güreşini öğrendikten sonra şöhret aldı. Namı Deliormanda, Balkanlarda, şurada burada söylenir oldu.

*
**

Kazıkçı, Sivasa döndükten sonra yedi sekiz sene memleketinde oturdu. Kırk yaşına gelmişti. Memleketinde fıkara düştü. Beş on para kazanmak için İstanbula gitmeğe karar verdi.

İstanbula gelecek, pehlivanlık yaparak para kazanacaktı. Oradan da Rumeliye geçerek güreşler yapacaktı. O vakitler, başpehlivanlar çok para kazanırlardı. Bunu bilen Kazıkçı, nihayet işi bu yola dökmeğe karar vermişti.

Kazıkçı, yedi sekiz senedir küflenmiş olan kisbet zenbilini omuzuna vurdu. Karadan yürüyerek üç ayda İstanbula geldi. Yorulmuş, ezilmişti.

İstanbula gelen Kazıkçı, Kırkpınarda güreşler olduğunu haber aldı. Edirne yolunu tuttu. Pınarhisarda bir çiftliğe misafir oldu.

Kazıkçının misafir olduğu çiftliğin sahibi, pehlivan meraklıydı. Sultan Azizin başpehlivanları da Kırkpınara giderken çiftliğe misafir olmuşlardı. Yani Kazıkçı, çiftliğe misafir olduğu zaman, Kvasoğlu Koca İbrahimle Arnavutoğlu da çiftlikte misafirdiler. (1)

Nihayet, Kırkpınara gitmek üzere, çiftlik ağası, Kazıkçıyı da arabasına alarak beraber götürdü. Çünkü ona acımişti. Küçük fıkara bir pehlivan tanıdı.

(1) Kazıkçının Arnavutoğlu ile güreşleri vardır. Arnavutoğlu kitabında okunur.

Kazıkçı, kendisini hiç kimseye belli etmedi. Hüviyetini so-
ranlara sadece şu cevabı veriyordu:

— Sıvaslı Bekir!..

Kavasoglu Koca İbrahim, Kırkpınara giderken, Kazıkçı ile
mütemadiyen alay etti, takıldı:

— Sen de mi pehlivansın be?

— Senden de pehlivan olur mu be?

— Şu küçük ortayı kurtarırsan benim ödülü sana verece-
ğim, Bekir!

Zavallı Bekir, bütün bu hakaretlere cevap vermeyip, Kırk-
pınara kadar sabırlı oldu.

Kavasoglu, Bekirle çok alay etmişti. Bekir, sessiz ve aptal
gibi kaldı. Nihayet Kırkpınara geldiler. Güreşler başladı. Ara-
dan sekiz on sene geçtiği için Bekiri tanıyan yoktu. Bekir, zaten
Deliorman havalisinden Kırkpınara ve Rumeliye inmiş bir adam
değildi.

Pınarhisar ağası zengin ve hatırı sayılır bir adamdı. Çadır-
lar kurdurmuş, maiyetiyle mevki almıştı. Bekir de onlarla bera-
berdi. Yiyip içiyordu. Güreşler başladıktan sonra sıra küçük or-
taya gelmişti. Fakat Bekir olduğu yerde duruyordu. Onu gören
Pınarhisar ağası, kâhyasına şu emri verdi:

— Söyle Bekire, soyunsun!..

Kâhya, Bekire geldi, emri tebliğ etti. Bekir:

— Daha sırası değil, kâhya!

Diye cevap verdi. Kâhya da gidip ağasına söyledi. Ağa, Be-
kirin büyük ortaya çıkacağını düşünerek dönüp Kavasoglu'na:

— Bak şu Sıvaslıya... Küçük ortaya çıkmıyor...

Deyince, Kavasoglu:

— Bırak, ne yaparsa yapsın!.. Büyük ortada ona bir tezgâh
dokurlar, aklı başına gelir. O, karakucak güreşi zannediyor yağ
güreşini...

Diye tekrar Bekiri hiçe sayarak konuştu. Küçük orta gü-
reşi bitti. Sıra büyük ortaya geldi. Cazgır meydana çıkıp bağır-
dı:

— Büyük ortaya güreşecekler meydana!..

Bekir, olduğu yerde yine oturuyordu. Kavasoglu, Bekiri
oturur görünce gülerek, ağaya:

— Bak şu deliye, soyunmamış oturuyor!

Dedi. Ağa da alay ederek:

— Seni bekliyor... Başa güreşecek!..

Dedi. Fakat kâhyayı Bekire yolladılar. Güreşe çıkmasını
emrettiler. Kâhya, Bekire geldi, emri tebliğ etti. Bekir:

— Hele sabırlı olun bir yol... Sırası geldiği zaman çıkarız. Yediğimiz ekmeği haram kılmayız...

Diye cevap verdi. Hulâsa, ağa, Kavasoğlu İbrahim, Arnavutoğlu; Bekiri meczup addederek bıraktılar. Zavallı Bekiri, deliler meyanına koymuşlardı. Yüzüne bile bakmadılar. Bekir, bu hali sezince, ağanın bulunduğu yerden kalktı, uzaklarda bir yere gidip, başlıbaşına oturdu.

Başaltı güreşi bitti. Nihayet baş güreşe sıra geldi. Cazgır, ortaya çıkıp bağırdı:

— Başa güreşecekler meydana!..

Bekir, soyundu; elbiselerini yabancı bir adama teslim etti. Hemen kazan dibine geldi.

Kazan dibinde Kavasoğlular, Arnavutoğlular sınavari dizilmişlerdi. Onlar Bekiri unutmuşlardı. Güreşe çıkmıyacak bir deli zannetmişlerdi. Başpehlivanlar sıra almış dururlarken Bekir çıkageldi. Yabancı bir adamın kazan dibine girdiğini gören cazgır, Bekirin göğsüne dayanarak:

— Nereye gidiyorsun be?.. Baş güreş var şimdi. Neden evelden çıkmadın?..

Diye bağıınca, Kavasoğlu, Arnavutoğlu başlarını çevirip baktılar. Bir de ne görsünler: Bekir!..

Bekir, cazgıra cevap verdi:

— Burası er meydanıdır. Ben de başa güreşeceğim.

Cazgır, duraladı. Söylediği doğrudu. Er meydanıydı bu... İstiyen çıkıp meydan okuyabilirdi. Kavasoğlu, cazgıra:

— Bırak şunu be!.. Gelsin... Geleceği varsa göreceği de var.

Dedi.

Bekir, sıraya girdi. Cazgır eş bağlarken derhal meydana atıldı. Davul zurnaları susturdu ve:

— Ben, Kavasoğlunu isterim!..

Dedi. On binlerce kişi hayret içinde kaldılar. Birbirlerine soruyorlardı:

— Kavasoğlundan güreş isteyen bu adam da kim?

Nihayet güreş başladı. Herkesin gözü Bekirle Kavasoğlundaki idi. Bekir, gayet çevik ve güzel pesrev çıkardı. Pınarhisar ağası gülüyor ve Bekire acıyordu. Çünkü Kavasoğlu, zavallı adamı kıracaktı.

Güreşin ilk ellerinde Bekirin ne çetin olduğu meydana çıktı. Kavasoğlunun zehir gibi çaprazlarını bir elde budayarak boşaltmıştı. Güreşin on beşinci dakikalarına doğru Bekirin belâ bir pehlivan olduğu anlaşıldı. Kavasoğlu da bir belâyâ çattığını sezmişti.

Güreşin on beşinci dakikalarından sonra Bekir, Kvasoğlu-nu, çaprazla sürüp bir çocuk gibi altına aldı ve meşhur kazığını vurdu. Kvasoğlu, kazıktan kurtulmak için çarpındı. Bir türlü muvaffak olamadı. Üste de mağlûp olmak korkusu yüreğini dağ-lamağa başladı.

Kvasoğlu, Bekirin kazığından kurtulamayınca, düşünmeğe başladı. Hasminin kim olabileceğini tedarî etmeğe koyuldu. Nihayet aklına, evvelce işittiği meşhur Kazıkçı Bekir geldi. Aca-ba bu mu diye şüpheye düştü. Çünkü kazığı müthişti. Başını kaldırıp Bekire sordu:

— A be kızan!.. İsmi Bekir, memleketinin Sivaslı olduğu-nu öğrendik. Bunun kararı var mı?

— Var...

— Akkoyunlusu var mı?

— Var...

— A be! Kazıkçısı da var mı?

— Var...

Deyince, Kvasoğlu meseleyi anladı. Bekirden müsaade istiyerek ayağa kalktı. Davul, zurnaları susturdu. Hasminin kim olduğunu ahaliye anlattı. On binlerce kişi, gıyaben, Bekiri tanı-mıyordu. Şöhretini işitmişlerdi. İşte bundan sonra sıkı bir gü-reş başladı. Tam beş altı saat boğuşular. Birbirlerini mağlûp edemediler... Nihayet, iki pehlivan berabere ayrıldılar.

Kvasoğlunun Bekirle bir de huzur güreşi vardır. Bu gü-reşte de yenilemeyip berabere kalmışlardır. Fakat Bekir, Kvasoğluna nazaran ihtiyardı. Yaşı kırkı geçmiş bulunuyordu.

Kvasoğlunun soyu hep pehlivandır ve Haydarlı'nın Mandıralı köyüne muhacir olmuşlardır. Kvasoğlunun torunları da pehlivandır, Mandıralı Süleyman ile kardeşi, Kvasoğlunun to-runlarıdır. İyi dikkat edilecek olursa bu genç çocuklar fevkalâ-de iyi pehlivandırlar.

Kvasoğlu Koca İbrahim, akranları gibi eşsiz bir pehlivan-dı. Namağlûplar meyanındadır.

Kvasoğlu Koca İbrahimin, seksen yaşında iken Kel Aliço ile Sultan Hamidin huzurunda bir güreşi vardır (1). İki ihtiyar pehlivan Almanya İmparatoru' Vilhelm geldiği zaman, huzurda güreşmişlerdir. Kvasoğlu, âhır ömründe yenileceğim diye kork-muştur. Fakat yaptıkları güreşte Kvasoğlu hasmına dalmıştı. Aliço da dalışı karşılamak için eğilmişti. Kvasoğlunun kaşı hasminin kasnağına çarptı ve patladı. Kan fışkırdı. Hasminin göğsünü, yüzünü kan içinde bıraktı. Sultan Hamit, bu hali gö-

(1) Kel Aliço kitabını okuyunuz.

rünce derhal güreşi ayırmıştı. Bu hal, seksen yaşındaki Kavasoglunu mağlûbiyetten kurtardı. Söylediklerine nazaran ihtiyar Aliço o gün Kavasoglunu yenecek haldeymiş... Yetmiş, yetmiş iki yaşlarında olan Aliço, daha kavi bulunuyormuş. Talih, Aliço'ya yaver olmadı. Kavasoglunun kaşı patlamasıyla güreşe nihayet verildi.

Bu güreşi yakinen bilenler diyorlar ki: Sultan Hamit, güreşi ayırmak iradesini verince, Aliço bağırmış:

— Ne çıkar kandan?.. Efendimiz ne kadar korkuyor kandan?.. Bırakınız, güreşimizi ayırt edelim.

Sözlerine şunları de ilâve ettiğini söylerler:

— Sultan Aziz efendimiz, kandan filân korkmazdı. Bu efendimiz her şeyden korkuyor. Bu nasıl şey be?..

— BİTTİ —

Tanesi 30 Kuruş

M. Sami Karayel'in Pehlivanlar serisi

- 1 — Kel Aliço
- 2 — Koca Yusuf
- 3 — Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekir
- 4 — Çolak Molla
- 5 — Hergeleci İbrahim
- 6 — Abdülâziz
- 7 — Yozgadlı Kel Hasan
- 8 — Yürük Ali
- 9 — Arnavudoğlu
- 10 — Kvasoğlu Koca İbrahim
- 11 — Kara İbo

Basılmakta olanlar :

- 12 — Makarnacı Hüseyin
- 13 — Karagöz Ali
- 14 — Sarı Ahmet
- 15 — Kambur Osman
- 16 — Kuşçu Hasan
- 17 — Adalı Halil
- 18 — Kurtdereli Mehmet
- 19 — Kızılıklı Mahmut
- 20 — Cihan pehlivanı Kara Ahmet
- 21 — Kara Mustafa
- 22 — Kula Hafız (Sarı Hafız)
- 23 — Gazhaneli Ali Ahmet
- 24 — Nakkaşlı Eyüp
- 25 — Mihaliçli Hasan

M. Sami'nin diğer eserleri

Kılıcaslan — Araba ile devriâlem (tercüme) — Çöl vahşileri (tercüme) — Yamyamlar arasında (tercüme) — Küp cadısı — Sıhî ve terbiyevî cımnastik (tercüme) — Kadınlara beden terbiyesi (tercüme) — İzci rehberi (tercüme) — İzci (tercüme).